

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2010/11:25

Stenografiska
uppteckningar
2010/11:25

Fredagen den 4 mars

1 § Konkurrenskraft (industri)

Statssekreterare Catharina Håkansson Boman

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft (industri) den 10 december 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft (industri) den 9–10 mars 2011

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag ber att få öppna sammanträdet.

Innan vi släpper in Näringsdepartementet ska jag säga att vi har ett seminarium tillsammans med finansutskottet den 9 mars. Kanske viktigare att meddela är att det blir ett extra EU-toppmöte om Libyen den 11 mars, och det kommer att vara ett samråd med statsministern dagen innan, den 10 mars kl. 13.

Eftersom vi tyvärr inte är med i den europeiska valutaunionen får den svenska statsministern sedan åka hem medan de andra statsministrarna från euroområdet fortsätter med sin överläggning om sina ekonomiska angelägenheter – våra angelägenheter, skulle jag säga.

Jag ber att få hälsa statssekreteraren med medarbetare välkommen. Du kanske ska förklara varför Maud Olofsson inte är här. Vi börjar med den ordningsfrågan.

Anf. 2 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Jag beklagar verkligen att näringsministern inte kan vara här. Hon har fått ett sent förhinder, och tydligen har det missats i kommunikationen. Jag beklagar det.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Så får det inte vara.

Vi går in på Maud Olofssons punkter, och vi börjar med punkt 1 på föredragningslistan. Den första frågan är om det finns något att säga när det gäller återrapporten från mötet den 10 december. Har statssekreteraren något att säga, eller ska vi gå direkt till frågor?

Anf. 4 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Jag kan väldigt kort rapportera att näringsministern bara hade en enda fråga, och det innebar att man antog rådsslutsatserna om EU 2020-flagskeppet om en integrerad industripolitik för en globaliserad tid. Där

underströk vi att EU måste undvika protektionism mot omvärlden, något som vi också fick stöd för från flera andra länder.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger åiterrapporten till handlingarna.

Vi bläddrar fram i den preliminära dagordningen till punkt 10, Europa 2020-strategin. Det är en diskussionspunkt, och den har tidigare varit uppe i EU-nämnden, nota bene. Då gällde det dock forskningsaspekten.

Anf. 6 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Kommissionen har för första gången publicerat den årliga tillväxt-rapporten. Den utgör också startskottet på den nya europeiska terminen.

Rapporten är ett viktigt underlag för rådets diskussioner inför vårtoppmötet om medlemsstaternas och EU:s ekonomiska politik. Vid mötet kommer kommissionen att presentera rapporten, och rådet ges då möjlighet att diskutera den ur ett näringspolitiskt perspektiv. Utöver konkurrenskraftsrådet diskuterar även andra rådsformationer tillväxtrapporten.

Rapporten består av tio konkreta förslag inom tre huvudblock. Det första handlar om vikten av finanspolitisk konsolidering för att öka den marknadsekonomiska stabiliteten. Det andra behandlar arbetsmarknadsreformer för ökad sysselsättning. Det tredje blocket handlar om tillväxtfrämjande åtgärder, vilket är huvudområdet för konkurrenskraftsrådets diskussion.

Regeringen delar kommissionens analys att det är viktigt att fokusera på tillväxtdrivande reformer som snabbt skapar förutsättningar för ekonomisk utveckling och nya jobb och samtidigt bidrar till att återskapa sunda offentliga finanser och ekonomisk stabilitet. Regeringen välkomnar också kommissionens budskap att det är viktigt att främja företagsklimatet, inte minst för de små- och medelstora företagen och då särskilt i tjänstesektorn.

Det är också viktigt att stärka excellens i forskning och innovationskapacitet och att utveckla och utnyttja Europas konkurrensfördel vad gäller miljöprodukter och miljötjänster samt att utveckla affärsmöjligheter när vi ställer om till en resurseffektiv ekonomi.

Att ta vara på våra möjligheter till tillväxt på en konkurrenskraftig och effektiv inre marknad är en nyckelfaktor i detta sammanhang. Europas framtida välfärd bygger på vår förmåga att handla och konkurrera med omvärlden, och därför är en politik för öppenhet och fri handel central.

Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V):

Vi har alla läst det bakomliggande dokumentet, som är lite historiskt i och med att det är början på den europeiska terminen.

Jag tror att det var den gamla chefen för Bundesbank, Tietmeyer, som sade: Med den gemensamma valutan kommer sociala och fackliga rättigheter i Europa att kokas till mos. Det är det vi ser i detta dokument, skulle jag säga.

Här ställs krav på direkta ingrepp i lönebildningen i medlemsländerna, förbud mot vissa löneuppräkningsformer, direkta ingrepp i pensionsystemen, att man ska begränsa möjligheten till förtidspensionering,

direkta pekpinnar när det gäller skattesystemen, förhållandet löneskatt kontra arbetslöshetsersättning och kortare ersättningsperioder för arbetslösa.

Jag tycker att det är ett väldigt anmärkningsvärt dokument vi har framför oss, och det är märkligt att regeringen är så ljum i kommentarerna till detta djupa ingrepp i den nationella självbestämmanderätten och det kvalitativa steget mot en förbundsstat som det utgör.

Anf. 8 KENT EKEROTH (SD):

Vi anser också att rapporten i sig är alltför långtgående, främst vad avser arbetsmarknaden. Det är bland annat skatter, pension och anställningsvillkor som kommissionen vill se över. Eventuella ändringar ska beslutas på nationell nivå, menar vi, och i samråd med arbetsmarknadens parter.

Anf. 9 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Jag har väl ingen särskild kommentar till detta just nu. Jag vill gärna hänvisa en del av frågorna till arbetsmarknadsministern, som kommer senare. För övrigt är detta fortfarande en diskussion som pågår.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Ingen mer finns på talarlistan. Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går till punkt 11, Råvaruinitiativet. Det är en beslutspunkt, och där har det varit överläggningar i näringsutskottet den 3 mars. Det anmäldes då avvikande mening från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Anf. 11 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Jag vill börja med att säga att Sverige kan stödja ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser. Regeringen kan i stort välkomna kommissionens meddelande, men vi hade gärna sett en tydligare inriktning på den europeiska industrins konkurrenskraft liksom behovet av att den råvarupotential som finns i Sverige och i Barentsområdet utnyttjas på ett effektivt och hållbart sätt.

Sverige är ett land som är rikt på naturresurser och råvaror. Vi har malm och mineral och också skog och träd. Det är tillgångar som är av betydelse för utvecklingen av våra råvarurika regioner. De kluster som finns inom malm, mineral, skog, trä och biomassa ska beaktas i arbetet med råvarufrågorna.

Resurseffektivitet och främjande av återvinning är av högsta vikt för att minska EU:s förbrukning av primära råvaror och minska EU:s importberoende. Sverige är bra på återvinning, vilket även stärker vår konkurrenskraft. Regeringen poängterar vikten av hållbara transportlösningar och infrastruktur för att vi ska kunna tillgodogöra oss de råvarutillgångar vi har i Europa.

Vi understryker behovet av att arbeta samstämmigt för att bidra till att råvaruutvinning i utvecklingsländer får positiva utvecklingseffekter, och vi understryker att råvaruutvinning i utvecklingsländer är en viktig utvecklingsfråga som kan utgöra både hinder och, framför allt, drivkraft för utveckling.

2010/11:25

4 mars

Regeringen anser att det är viktigt att EU agerar i överensstämmelse med åtagandet om samstämmighetspolitiken, inklusive att främja transparens, hållbarhet och CSR-frågor både vid råvaruutvinning och i förädlingskedjan.

Regeringen är, slutligen, angelägen om att betona råvaruinitiativets fokus på icke-energiutvinnande råvaror.

Anf. 12 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Vi har tillsammans med Miljöpartiet anmält avvikande mening i näringsutskottet, och den står vi fast vid. Jag har dock två frågor om förslaget till rådsslutsatser, och det gäller punkt 15 b och c samt punkt 19.

Punkt 15 b och c handlar om att kommissionen ska börja sätta upp förslag till regelverk för råvaruutvinning, till exempel mineralutvinning. Det är ganska detaljerat vad gäller tillståndprocesser för gruvbrytning, som det till exempel kan röra sig om i Sverige. Punkt 19 handlar om möjligheten att utvinna mineraler i naturskyddade områden.

Jag skulle vilja fråga om regeringen har funderat på att ta upp dessa punkter till diskussion. De går nämligen ganska långt.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Medan statssekreteraren tittar i sina papper kan jag säga att det såvitt jag förstår är så att mineralfrågorna och minerallagen kommer upp i näringsutskottet ganska snart.

Anf. 14 HANS ROTHENBERG (M):

Om jag inte tar helt fel kommer det att komma upp i början av april.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Det är bra att vi aktiverar våra partikamrater i näringsutskottet.

Anf. 16 MARIA FERM (MP):

Jag ville bara påpeka att vi också står fast vid vår avvikande mening.

Anf. 17 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Jag tror att jag får ta hjälp av min medarbetare för att reda ut detta.

Anf. 18 Departementssekreterare MATTIS LOBERG:

Angående punkt 15 b och c står det att kommissionen "encourages" medlemsländerna till detta. Vad gäller b, "setting up a policy for land-use planning for minerals in the Member States", är det någonting Sverige redan har i det regelverk som finns.

Samma sak gäller 15 c, "putting in place a clear process for authorisation of minerals exploration and extraction in the Member States". Det är också någonting som redan finns i Sverige, så ingenting här är på något sätt nytt för Sverige. Det är snarare så att Sverige skulle kunna vara ett exempel på "best practices".

Anf. 19 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag är medveten om att detta finns i Sverige. Frågan är om EU-kommissionen ger direktiv om att det ska se ut på ett annat sätt och om detta är en fråga där vi vill att EU ska gå in och reglera svensk lagstiftning eller ha påverkan på hur den svenska minerallagstiftningen ser ut.

2010/11:25

4 mars

Anf. 20 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:
Nej, så är inte fallet.

Anf. 21 CARINA OHLSSON (S):

Det gällde egentligen samma fråga. Det man kan läsa är nämligen att man säger att medlemsländerna ska ha system för tillståndsgivning för prospektering och så. Är det ett första steg för att man sedan ska titta på detta och se vad som är minsta gemensamma nämnare? Då tänker vi bland annat på uranbrytning och så vidare, eftersom man också – det hade vi en diskussion om på förra EU-nämndsmötet – vill se energimarknader på Europainivå och samarbeta mer. Är detta ett första steg? Den frågan vill jag ha svar på.

Anf. 22 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Så tolkar vi det inte alls, och det är viktigt att poängtera att uranfrågan över huvud taget inte har varit uppe för diskussion. Att detta inte kommer att inkluderas i råvarudirektivet är en fråga vi naturligtvis bevakar.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 11, Råvaruinitiativet.

Vi har några informationspunkter under Övriga frågor. Den första är punkten j, Halvtidsöversyn av ”the Small Business Act”. Jag vill fråga statssekreteraren om vi kan ta alla de övriga frågorna i klump så att statssekreteraren tar j, k och l, om det inte är någon i nämnden som har någonting emot det.

Anf. 24 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN:

Vill ordföranden att jag redogör för informationen, eller räcker det med att jag säger att vi välkomnar informationen på samtliga tre punkter?

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Finns det någon som har någon synpunkt eller fråga? När så inte är fallet välkomnar vi informationen under j, k och l.

Därmed är denna avdelning avklarad. Nästa gång får det inte bli så som det blev nu med närvaron. Tack för i dag!

2 § Konkurrenskraft (forskning)

Statssekreterare Peter Honeth

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft (forskning) den 26 november 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft (forskning) den 9–10 mars 2011

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Ni är mycket välkomna. Det finns inga A-punkter. Det är först en återrapport från ett möte den 26 november. Vill statssekreteraren säga någonting?

Anf. 27 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag har egentligen ingenting att kommentera. Det blev på det sättet som vi hade rapporterat i EU-nämnden innan. Det hände inget direkt oväntat på mötet.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om återrapporten? Om så inte är fallet lägger vi den till handlingarna.

Vi går över till punkt 4, Europa 2020-strategin – årlig tillväxtöversikt. Det är en diskussionspunkt. Den har varit uppe i EU-nämnden tidigare, och då var det avvikande meningar från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Anf. 29 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag har förstått att det har diskuterats vid flera tillfällen tidigare. Vi har inte något särskilt från vår horisont att tillägga på den här punkten.

Vår bit är framför allt FoU, det vill säga forskning och utveckling, som andel av bnp. Som det nu ser ut kommer medlemsländerna i EU att ligga någonstans kring 2,7 eller 2,8 procent i snitt. Det är i och för sig en förbättring mot de ca 2 procent som det har varit tidigare, men det är fortfarande en bit under EU:s treprocentsmål.

Sveriges preliminära ståndpunkt har varit i storleksordningen 4 procent. Vi återkommer till riksdagen i samband med vårpropositionen med en redovisning av de slutgiltiga ställningstagandena.

Anf. 30 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! De här punkterna går delvis i varandra i och med att det kommer upp på så många olika råd. Det är kanske inte på forskningsområdet de mest kontroversiella delarna i det här dokumentet finns, även om dokumentet i sig är ganska kontroversiellt.

Det står i inledningen till förslaget till utgångsdokumentet för forskningsdelen att man ska agera beslutsamt för att hålla ökningen av de offentliga utgifterna under den genomsnittliga ökningen av bnp. Det innebär att den offentliga andelen av ekonomin bara får sjunka i EU framöver och att den aldrig får öka. Då har många länder ändå en väldigt låg offentlig konsumtion i förhållande till bnp.

Jag vet inte om den svenska regeringen delar den ingången i debatten, att det är den enda väg vi kan gå i den ekonomiska utvecklingen framöver.

2010/11:25
4 mars

Anf. 31 KENT EKEROTH (SD):

Under tillväxtskapande åtgärder står det: snarast vidta djupgående strukturreformer som behövs för att höja kvaliteten på forskningen och innovationskapaciteten.

Vi anser inte att Sverige är i något behov av djupgående strukturreformer på forskningsområdet enligt direktiv från EU.

Anf. 32 Statssekreterare PETER HONETH:

Det är mer en inledande redovisning och inte ett förslag till ställningstagande. Det är uppenbart att den svenska bnp-utvecklingen ligger långt över det som här beskrivs. Jag har egentligen inte några ytterligare kommentarer på den punkten.

När det gäller strukturreformer känner vi ett behov av strukturreformer under alla omständigheter. Om det sedan finns ett behov även på EU-nivå är det i och för sig inte orimligt. Jag tror inte att det kommer att innebära några förändringar av den svenska politiken på det här området.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 4.

Punkt 5, Etapputvärderingen av sjunde ramprogrammet, är en beslutspunkt. Här har utbildningsutskottet hållit en överläggning ganska nyligen, den 17 februari. Då fanns ingen avvikande mening.

Anf. 34 Statssekreterare PETER HONETH:

Utvärderingen leddes av en svensk, generaldirektören på Formas Rolf Annerberg, och man lade fram ett förslag i tio punkter. De punkter som inte hade en direkt ekonomisk bäring ställer sig nu rådet enligt förslaget bakom. De stämmer också väl med Sveriges uppfattningar i sak. Vi har inte några avvikande uppfattningar mot rådsslutsatserna.

Anf. 35 KENT EKEROTH (SD):

Vi anser att skrivningen i rådsslutsatserna i punkt 3 b öppnar för en omfördelningspolitik inom EU som vi är starkt kritiska till.

Vidare kan man generellt vara skeptisk till att så stora satsningar görs för att få oss ut ur krisen när krisen verkar vara över för svensk del.

I punkt 3 d finns en referens till slappa attityder vid godkännande av projekt. Man måste ha i åtanke att det slutar med att det är skattepengar som används. Då kan man ställa krav på rapporteringen.

Punkt 3 g ser vi inte som något annat än ytterligare försök att satsa pengar på kvotering. Slutsatserna av ramprogrammet handlar om att få till stånd bra forskning. Det finns inget som säger att forskningen skulle bli så mycket bättre för att den tvångsmässigt utförs av kvinnor.

Slutligen är det tragiskt att man har tagit bort kravet på principen om excellens. Om man gemensamt ska satsa pengar på forskningen borde de riktas till den forskning som per definition är bäst.

Anf. 36 Statssekreterare PETER HONETH:

Vi har på några av de punkter som du tar upp en något annan syn.

Om jag börjar med kvinnligt deltagande är det visserligen så att projekten ska styras av excellenskravet. Däremot menar vi att det är angeläget att det finns ett ordentligt deltagande från båda könen med någon rimlig proportion i själva beredningsprocessen. Det bidrar enligt vår uppfattning till att öka förutsättningarna för att besluten baseras på hög kvalitet.

Det var den punkten jag hade anledning att kommentera.

Anf. 37 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag tycker att rådsslutsatserna är bra. Framför allt internationaliseringen och förenklingen måste stå i fokus. Det som varit det stora problemet är att regelverken varit rigida på dessa områden.

Anf. 38 Statssekreterare PETER HONETH:

Det var det jag också skulle kommentera. Vår uppfattning är att det drar mot att få en hårdare uppstyrning i just sådana avseenden. Det är ett starkt svenskt intresse att så sker.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 5 på dagordningen.

Vi går till punkt 6, Europeiska unionens flaggskeppsinitiativ om innovation. Eftersom det första är en informationspunkt och det andra är en beslutspunkt tar vi dem var för sig. 6 a, Uppföljning av Europeiska rådet den 4 februari, är en informationspunkt. Finns det någonting att säga där?

Anf. 40 Statssekreterare PETER HONETH:

Nej, det finns det inte. Det är bara en kort återrapporering om Europeiska rådets beslut om forskning och innovation den 4 februari som har redovisats i annat sammanhang för EU-nämnden.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till 6 b, Pilotprojekt i form av innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande.

Anf. 42 Statssekreterare PETER HONETH:

Det är många av oss som tycker att det är angeläget. Det har lanserats ett system för europeiska innovationspartnerskap. Tanken är att möta ett antal lite större samhällsutmaningar.

Tanken är också att detta snarare ska försöka samla ett antal olika aktiviteter som redan bedrivs inom ramen för EU så att man får ett lite mer samlat och koncentrerat arbete. Ett första pilotprojekt ska starta för att se om det kommer att fungera att jobba på det sättet. Då är förslaget att pilotförsöket ska avse aktivt och hälsosamt åldrande.

Bakgrunden är att stora delar av Europa möter en situation där den äldre delen av befolkningen ökar ganska snabbt. Tanken är att samla forskningsaktiviteter men också företag och andra offentliga och privata

institutioner som jobbar med sådana frågor och försöka få en kraftsamling kring just detta med ett hälsosamt åldrande.

Vi tycker i princip att det är bra. Det är också bra att det sker som ett pilotprojekt så att man prövar sättet att arbeta. Den fråga som det har funnits olika uppfattningar om är hur styrgruppen för pilotprojektet ska sammansättas. Det är enighet om att det ska finnas ministerrepresentation i styrgruppen, men frågan är vilka länders ministrar som ska ingå. Förslaget är att det ska vara länder från avgående och pågående ordförandetricio medan vår uppfattning är att det bör väljas ut länder och ministrar baserat snarare på kompetens och engagemang i frågorna.

Här vet vi ännu inte riktigt vad resultatet kommer att bli.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Utbildningsutskottet har haft en överläggning om detta, och det fanns ingen avvikande mening.

Anf. 44 THOMAS STRAND (S):

Herr ordförande! Vi har ingen avvikande mening i utbildningsutskottet i den här frågan. Jag hade bara en följdfråga om styrningsmekanismen och grupperna. Detta är ett pilotprojekt. Kan man förvänta sig, när nästa och flera projekt kommer, att det är samma traditionella tänkande, eller finns det öppningar för att mer tänka på att få in kompetens och excellens i processen att tillsätta styrningsgruppen?

Anf. 45 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag tror att det som diskussionen framöver kommer att handla om är att kommissionen verkar vara rätt angelägen om att få i gång ytterligare ett antal sådana här partnerskap, medan Sverige och några andra länder har markerat att det finns anledning att avvakta resultatet av pilotprojektet, eller åtminstone en första avrapportering av pilotprojektet, innan man drar i gång nya projekt. Det är väl snarast det som är den stora frågan just nu. Där ingår naturligtvis också att se på erfarenheterna av att jobba med ministermedverkan direkt i projektledningen.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 6 b.

Vi har nu kommit fram till Övriga frågor, punkterna 12 a, b, och c, som är informationspunkter. Vi behandlar dem tillsammans.

Anf. 47 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag vill kommentera något under punkt 12 c, eftersom det är en stor och viktig fråga, nämligen första inspelet inför nästa ramprogram för forskning.

Kommissionen har presenterat en grönbok. Sverige gjorde visserligen, som jag tror har redovisats i EU-nämnden, ett första preliminärt inspel redan i december för att vara tidigt ute. Men vi jobbar naturligtvis också med att fundera över vad vi därutöver har anledning att komplettera med till i slutet av maj, då alla är inbjudna att komma med synpunkter på grönboken. Vår avsikt är, liksom inför de preliminära stånd-

2010/11:25

4 mars

Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag har en fråga som avser punkt 12 b om forskningen inom Euratomprogrammet som ska förlängas efter att ha löpt ut 2011. Jag undrar om det finns någon statistik på de sammantagna forskningsanslagen från EU, Euratom och alla andra, och på hur stor andel av energiforskningsanslagen som går till kärnenergiforskning, inklusive gökungen Iter i det här sammanhanget. Finns det sådan statistik som underlag? Det är ganska viktigt när man beslutar om de här programmen. Skulle den i så fall kunna bli tillgänglig också för oss i EU-nämnden?

Anf. 49 Ämnessakkunnige DAN ANDRÉE:

Energiforskningen sker främst inom EG-delen av ramprogrammet och det tematiska programmet som rör energiforskning. Inom Euratom finns den del som rör fission och fusion. Den budgeten är bestämd för hela sjunde ramprogrammet, så där kan man ganska lätt se hur mycket som satsas på fusionsforskning respektive fissions- och annan energiforskning. Den balansen ändras inte under själva sjunde ramprogrammet.

Vi kan förse nämnden med den exakta statistiken och de siffror som finns.

Anf. 50 Statssekreterare PETER HONETH:

Det ska tilläggas att den riktigt stora delen av Euratomprogrammet utgörs av Iter. Så är det alldeles tydligt. Där är det väl snarast fråga om behovet av att öka den andelen ytterligare, vilket i och för sig är en kontroversiell fråga gentemot ett antal andra medlemsländer.

Vi är naturligtvis beredda att ta fram en sådan statistik.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Då det inte finns några fler frågor under punkten Övriga frågor tackar vi för informationen och för att ni kom hit.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Mycket välkommen statssekreterare Gunnar Oom med medarbetare, första gången i EU-nämnden!

Då det inte finns några frågor om de uteliggande A-punkterna lägger vi dem till handlingarna.

Vill statssekreteraren säga något om återrapporten?

Anf. 53 Statssekreterare GUNNAR OOM:

Tack för att vi fick komma hit!

Som ni känner till var det ett sammanträde den 10 december om frågan om ett fördjupat samarbete när det gäller patentet. Det var ett spännande möte. Inför mötet hade elva stater anslutit sig till förslaget om ett fördjupat samarbete. Under mötet tillslöt ytterligare medlemsstater. Inalles är det i dag 25 stater som tycker att det är en bra idé och två står utanför, så det har blivit en stor framgång. Som ni vet har Sverige varit drivande på den punkten. Vi återkommer till den senare.

Det var också en diskussion angående arbetet med den inre marknaden.

Det var i stort sett detta som avhandlades den 10 december.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Flera av de här frågorna kommer upp senare i dag. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går så över till punkt 7, Inre marknadsakten. Det är en diskussionspunkt. Näringsutskottet har fått information den 1 mars.

Anf. 55 Statssekreterare GUNNAR OOM:

Ni är naturligtvis väl förtrogna med frågan. Inledningsvis är det, som ni känner till, vi på handelssidan inom UD som har hand om frågan, men självklart omfattar sakfrågan ett flertal olika departement. Nu blir det rapport och behandling av frågan i Bryssel.

Som ni väl känner till är det ett 50-tal punkter som har lagts fram. Vi har fokuserat på ett 10-tal av dem, och bedömningen är att det så småningom är det som kommer ut. Det får vi se.

Det har varit ett samråd. Idéer har cirkulerat, och i Sverige har ett 160-tal olika organisationer och företag varit med och tyckt till. Vi har naturligtvis försökt fånga upp mycket av detta. Punkterna har också behandlats i näringsutskottet. Jag var där i tisdags och förde ett resonemang om dem. Det kändes som att många av de åsikter som har legat i luften nu är medtagna i vårt material.

Det gäller att fokusera här i livet, och det vi har fokuserat på är hur den här frågeställningen kan skapa en stark och konkurrenskraftig inre marknad. Nyckelorden är uthållig tillväxt, regelförenkling, kostnads-

effektivisering och en öppen handelspolitik, kända beståndsdelar i svensk politik sedan länge.

Vi har koncentrerat oss på tio åtgärdsförslag. Det är dels det gemensamma europeiska patentet, som nämnts, dels den inre marknaden för tjänster och erkännande av yrkeskvalifikationer, vilket vi kommer att få återkomma till. Vidare är det utvecklingen av den digitala inre marknaden och moderniserade system för e-handel och e-identifiering, som naturligtvis är väsentliga bidrag när vi talar om en gränsöverskridande handel.

Vidare är det frågorna om standardisering och produktsäkerhet, sammanhängande och effektiva transportsystem, som också är avgörande frågor för en väl fungerande inre marknad. Det finns en del harmoniseringsfrågor, till exempel energibeskattningen, där man i delar av dem, inte minst utsläppsfrågor som rör hela Europa, försöker hitta konsistenta modeller för. Dock är vi emot en total harmonisering av skatter även på det här området. Det handlar också om förenklingsregler för små och medelstora företag och frågan om modernisering av systemet för offentlig upphandling, nog så väsentligt.

Vi har även frågan om de internationella frihandelsavtalen och tillämpningen av direktivet för utstationering. Till sist är det frågan, som är väldigt väsentlig, om en lite tuffare uppföljning av ländernas genomförande av EU-reglerna, där det inte sällan släpar.

Det finns i dag saker som vi vänder oss mot. Det är till exempel kravet på reciprocitet när det gäller offentliga upphandlingar. Där är tongångarna sådana att det kanske inte ska vara tvingande utan frivilligt. De länder som vill ha reciprocitet får väl ha det, men vill en svensk kommun upphandla med en leverantör utanför EU:s inre marknad ska det kunna gå bra. Det är en vettig idé för svenska skattebetalare.

Vi vänder oss givetvis i vanlig ordning mot alla former av protektionism. Sverige har tjänat som en bra modell för hur en öppen handelspolitik ska se ut och hur man skapar konkurrenskraftiga företag däri. Det är i grunden något som kännetecknar vårt förslag och våra kommentarer.

Vidare väntas kommissionen den 10 mars informera om resultatet av det offentliga samrådet, det vill säga vad medlemsländerna tycker. Det kommer också att vara en diskussion inom ramen för det ungerska ordförandeskapet om vilka kriterier som ska användas för de slutgiltiga åtgärderna och hur inre marknadsakten på mest effektiva sätt kan bidra till genomförandet av EU 2020-strategin.

Den slutliga utformningen av inre marknadsakten presenteras i mitten av april. Som ni kanske känner till kommer Europaparlamentet den 7 april att anta några rapporter i frågan. Bedömningen är att det slutgiltiga aktstycket kommer att omfatta tio tolv åtgärder och att lagstiftningsarbetet för att implementera detta sätter i gång under 2012 eller 2013.

Anf. 56 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren för genomgången. Vi har haft denna diskussion tidigare. Den har sitt ursprung i Mario Montis arbete, inre marknadsakten. Vi hade en gemensam avvikande mening från de rödgröna partierna avseende arbetsrätt. Det fanns en påbörjan i Montis ursprungliga arbete att försöka åtgärda de problem som har uppstått i

kölvattnet av Laval- och Ruffertdomarna, som kommissionen sedan tvättade bort ur dokumentet. Jag beklagar att det har fått denna slagsida.

Det finns en del skrivningar i regeringens position som tangerar detta, men de är lite lama. Min kritik kvarstår.

Det finns områden där regeringen har bra ståndpunkter. Upphandlingen är ett sådant område som det är viktigt att kämpa för och naturligtvis det mer principiella motståndet mot obligationer och att man går in i skattebasen för företagsbeskattning.

Anf. 57 MARIE GRANLUND (S):

Jag tackar för föredragningen. Det här är en diskussionspunkt, men vi har samma uppfattning som vi har redogjort för i tidigare avvikande mening om oron för arbetsrätt och annat.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Gäller det också Miljöpartiet? Ja.

Anf. 59 KENT EKEROTH (SD):

Hela inremarknadsakten är ett försök att binda upp länderna och luckra upp nationalstaterna, vilket vi ser som negativt. Vissa aspekter är särskilt framträdande eller uppseendeväckande.

Till skillnad från regeringen anser vi inte att offentliga upphandlingar ska användas för ett premiera olika policyer. Vidare stöder vi en reciprocitet vid internationella upphandlingar. Det finns ingen anledning till att vi inte ska behandla andra länders företag som de behandlar svenska.

Energi och transport är områden som inte behöver den typ av åtgärder som kommissionen föreslår.

Slutligen måste alla förslag som handlar om eller kan leda till harmonisering av skatter, pensioner eller villkor på arbetsmarknaden motarbetas.

Anf. 60 Statssekreterare GUNNAR OOM:

Jag har ingen kommentar, men jag har lyssnat på vad ni har att säga. Jag vill betona att frågan om reciprocitet är en mycket viktig beståndsdel. Ytterst handlar det om att försvara de svenska skattebetalarna. Man ska naturligtvis kunna få kostnadseffektiva varor och tjänster offererade till sig. Det är vår bestämda ståndpunkt.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns en upprepning av den avvikande meningen i näringsutskottet från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det finns dock stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Vi går vidare till punkt 8, Tjänstedirektivet. Det är en beslutspunkt. Det var information i näringsutskottet den 1 mars. Det finns sedan tidigare en reservation i ett NU-betänkande från den 4 november 2009. Jag vet inte om de partier som då reserverade sig vill stå kvar vid sin reservation. Det kanske har hänt något sedan dess. Vem vet?

2010/11:25

4 mars

Anf. 62 Statssekreterare GUNNAR OOM:

Det är som sagt både en presentationsfråga och en antagandefråga gällande rådsslutsatser. Det har skett en ömsesidig utvärdering av tjänstedirektivet, och det har varit en ganska spännande form av utvärderingsmodell. Detta är för Sverige ett viktigt direktiv eftersom svensk tjänsteexport är stor och omfattande. Det kommer alltså att bli en del slutsatser kring detta meddelande.

Som jag sade tidigare är det viktigt att tjänstedirektivet genomförs i EU:s medlemsstater. Detta sker inte fullt ut. Jag återkommer till det.

Kommissionen avser att ta en del krafttag i frågan och uppmärksamma var tjänstedirektiven inte har införts. Man kommer att föra bilaterala samtal med dessa medlemsstater för att se till att det blir gjort.

Det finns en hel del andra saker som har betydelse i tjänstedirektivet för hur det går till i praktiken. Ni känner till de gemensamma kontaktpunkterna, det vill säga enkla punkter för små och medelstora företag. Inte minst gäller det att snabbt kunna få information om vad som gäller på främmande mark om man vill gå in där.

Det finns en del avarter i Europa som i alla fall jag inte kände till tidigare. Man reserverar i många länder ett antal tjänsteaktiviteter för vissa yrkeskategorier. Det kan vara befogat ibland. I Sverige har vi ungefär 30 yrken som reglerar denna fråga, men i Europa finns det ungefär 800 yrken av detta slag. Det är naturligtvis ett sätt att värna om den egna marknaden och dess olika aktörer. Det är förvånande vilka yrkeskategorier man kan värna om. Det handlar om allt från fotografer till baranställda och korsettmakare. Jag visste inte detta, men så ser det ut där ute, och det är väsentligt att man röjer upp i denna flora.

En annan sak som också äger rum ute i Europa och i stater som i vanliga fall står nära oss, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< är att man har en så kallad ekonomisk behovsprövning av nyetableringar. Man kan alltså göra en bedömning och fråga sig om marknaden är mättad avseende en viss etablering och om den samlade köpkraften redan är intecknad. Om till exempel Ikea ska få etablera ett möbelvaruhus eller inte blir således föremål för en ekonomisk och politisk bedömning i vissa länder. Det är givetvis ett stort handelshinder.

Vi menar att detta inte är förenligt med tjänstedirektivet och ser från svensk sida allvarligt på denna typ av handelshinder.

Det finns en idé från kommissionens sida som kan vara intressant om den får en rimlig byråkrati. Det gäller det så kallade koherenstestet. I princip handlar det om huruvida olika lagar står i överensstämmelse med varandra när de ska genomföras i praktiken. Framför allt gäller det olika tillämpningar. Här gäller det tjänstedirektivet, men det finns andra lagar, till exempel e-handelsdirektivet. Detta kommer man att pröva genom att spela upp ett antal scenarier och se hur man träffas av de olika lagstiftningarna, om de är motstridiga eller inte ömsesidigt stödjande. De kan därefter bli föremål för visst förändringsarbete.

Det är väsentligt att vi får tjänstemarknaden att fungera bättre, inte minst för de små och medelstora företagen. Den gränsöverskridande tjänsteförsäljningen för små och medelstora företag ligger runt 8 procent medan företagen är betydligt större i praktiken. Visserligen är inte alla mindre företag lämpliga att exportera – de kan vara mycket lokala till sin karaktär – men det är helt klart att det finns ganska betydande gränshin-

der där både företagen och inte minst Europas konsumenter tjänar på att de blir borttagna.

Det var en behandling av frågan i Coreper i onsdags. Där visade det sig igen när man kom in på frågan om reserverade eller förbehållna yrken att det finns en del länder som tycker att detta ska kvarstå. De försöker urvattna texterna men är tydligen relativt få till antalet. Förhoppningsvis kan man hitta lösningar så att det blir skarpare formuleringar och kan röja upp i floran av reglerade yrken.

Det här är en spännande uppföljning av en viktig fråga. Vi får hoppas att de beslutsförslag och antagandeförslag som finns blir av så att man kan gå vidare i arbetet.

Anf. 63 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Det förslag till slutsatser som jag har är daterade den 17 februari. Jag antar att det finns ett något förändrat förslag som kommit efter Corepermötet. Det är dock möjligt att det inte rör sig om några avgörande förändringar i förslaget till slutsatser på detta område.

Det är riktigt att vi har varit kritiska mot delar av tjänstedirektivet. Dessa rådsslutsatser är väl snarast en mellanstation i utvärderingen av direktivet, och det här är lite mindre anmärkningsvärt än själva direktivet.

Jag gissar att frågan kommer tillbaka, och vi förbehåller oss rätten att återkomma med synpunkter i samband med det.

Anf. 64 MARIE GRANLUND (S):

Vi återkommer också. Vi har vår grundinställning till tjänstedirektivet och även här oro för arbetsrätt och annat. Det har vi utvecklat i näringsutskottet tidigare, och det står vi fast vid.

Anf. 65 KENT EKEROTH (SD):

Vi är tveksamma till att ta bort regleringen av yrken i den omfattning som diskuteras, men vi får väl chans att återkomma till det.

Anf. 66 MARIA FERM (MP):

Vi återkommer också i denna fråga.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Precis som Jonas Sjöstedt inledde med att säga är detta lite halvvägs.

Jag sammanfattar med att säga att det finns stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 8 beträffande tjänstedirektivet. Samtidigt har jag noterat att alla oppositionspartier ser fram emot nästa omgång av frågan.

Vi går vidare till punkt 9 om patentskyddet. Det har varit uppe många gånger under många regeringar. Det finns ingen avvikande mening, och vi är väl alla glada att det blev ett beslut i rådet. Vill statssekreteraren tillägga något innan vi går till beslut? Nej.

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 9 om patentskyddet.

Då kommer vi till Övriga frågor, d-i. Är det några av dessa frågor som statssekreteraren särskilt vill kommentera?

2010/11:25

4 mars

Anf. 68 Statssekreterare GUNNAR OOM:

Nej, egentligen inte. I princip stöder vi dessa förslag och initiativ. Jag svarar gärna på frågor i stället; det är kanske mer effektivt.

Anf. 69 ANTI AVSAN (M):

Strategin för kollektiva prövningsmöjligheter är ju en fråga som har aktualiserats tidigare. Jag har egentligen inga frågor, men en del synpunkter.

Grönboken har behandlats av civilutskottet som också har avgett ett utlåtande över grönboken. Slutsatsen blev att civilutskottet inte var berett att nu förorda ytterligare gemensamma regler när det gäller kollektiva prövningsmöjligheter. I ståndpunkten står det angivet att det är viktigt att man utgår från den europeiska rättstraditionen och att det finns en balans. Det är självklart att det är viktigt. Det handlar nog om allmän europeisk rättstradition. När det gäller den här typen av kollektiva prövningsmöjligheter var det bara 13 stater som hade olika sådana lösningar 2009.

Jag vet inte hur ambitionerna ser ut i dag. Det kan vara en fråga: Ska det ske en harmonisering av de nationella reglerna och är det huvudspåret just nu, eller går man på den linje som gällde i till exempel europeiskt småmålsförfarande som varken ersätter eller harmoniserar nationella rättegångsförfaranden utan utgör ett alternativ vid gränsöverskridande tvister?

Det förekom även en del diskussioner om huruvida det skulle vara en opt-in- eller opt-out-lösning. Enligt den svenska lagen om grupprättegång måste man anmäla sitt intresse för att delta. Det är en sympatisk lösning jämfört med om man skulle vara bunden utan att man själv kanske ens är medveten om det. Svenska grupprättegångar har inte blivit någon större framgång.

Jag konstaterar också att en av målsättningarna är att få genomslag för den materiella EU-rätten. Man kan ställa sig frågan om det sker bäst genom processrättsliga förfaranden, som kan vara ganska disparata, eller om man ska se till att den får genomslag oavsett hur de nationella förfarandena ser ut.

Det blev alltså två frågor.

Anf. 70 Statssekreterare GUNNAR OOM:

Jag bollar över frågorna till Jens Wieslander från departementet eftersom de är lite tekniska till sin karaktär.

En allmänpolitisk ståndpunkt är naturligtvis att den amerikanska varianten inte är något vi vill se. Vi har en svensk version som jag håller med om är mer sympatisk till sin karaktär, men den har inte blivit särskilt mycket brukad. Det kanske man kan dra vissa slutsatser av.

Anf. 71 Kanslirådet JENS WIESLANDER:

När det gäller frågan om harmonisering har kommissionen aviserat att det offentliga samrådet syftar till att utröna om det finns några gemensamma principer som kan vara vägledande för ett instrument. Man har uttryckligen sagt att man i det arbetet vill undersöka hur sådana principer kan passas in i de 27 medlemsstaternas existerande system.

Jag hoppas att det är tillräckligt svar på frågan. Det är vad vi vet än så länge om kommissionens ambitioner.

Frågan om opt-in och opt-out har tidigare varit kontroversiell. Vi vet inte vad kommissionen syftar mot i dag. Däremot har kommissionen, även i detta skede av arbetet, varit tydlig med att man vill hålla avstånd till den amerikanska modellen där opt-out är ett tydligt inslag.

2010/11:25

4 mars

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att det vore bra om departementet erbjöd sig att komma till civilutskottet vid lämplig tidpunkt för att gå igenom den här frågan.

Vi tackar för informationen.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Vi återupptar förhandlingarna. Vi ska först återvända till frågan om att vi ska yttra oss över skrivelsen från regeringen. Vi behöver ett formellt beslut om det. Jag glömde att klubba igenom det. Kan vi besluta att vi ska avlämna ett yttrande till utrikesutskottet när det gäller årsberättelsen om Europeiska unionen 2010? Jag finner att så är fallet.

4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämsällldhet)

Statsrådet Nyamko Sabuni

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämsällldhet) den 6 december 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämsällldhet) den 7 mars 2011

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Nyamko Sabuni med medarbetare välkomna. Det finns inga A-punkter. Finns det någon återrapport att säga någonting om?

Anf. 75 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Vi antog slutsatser på det senaste mötet om kommissionens jämsällldhetsstrategi och om lika-lön-arbetet, löneskillnader-na mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden. Det var det som skedde.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går vidare till punkt 6 i den kommenterade dagordningen, Den europeiska jämsällldhetspakten. Det är en beslutsfråga. Arbetsmarknads-utskottet informerades den 8 februari.

Anf. 77 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Ordförande! På måndag den 7 mars förväntas rådet anta slutsatser om en ny europeisk jämsällldhetspakt. Dessa slutsatser är tänkta att sedan vara något slags inbjudan till Europeiska rådets vårmöte att anta dem som jämsällldhetsperspektiv inom EU 2020.

Den nuvarande pakt som vi har antogs av Europeiska rådet i samband med Lissabonstrategin 2006 och har innehållit särskilda jämsällldhets-åtgärder och skrivningar om jämsällldhetsintegrering i genomförandet av Lissabonstrategin nationellt. I ljuset av att kommissionen nu har antagit en ny jämsällldhetsstrategi och att vi har antagit en ny tillväxtstrategi – Europa 2020 – är det lämpligt att vi uppdaterar även jämsällldhetspakten som en del av EU 2020.

Jämsällldhetspakten behandlar frågor som lika villkor till social trygghet, sysselsättning, löneskillnader, förbättrade möjligheter att kombinera yrkesliv och familjeliv och inte minst kampen mot våld mot kvinnor.

När det gäller frågan om kampen mot våld mot kvinnor har det funnits frågor från vissa medlemsstater om varför detta ska ingå i en tillväxtstrategi. Men det svenska perspektivet har varit att det våld som kvinnor utsätts för framför allt i hemmen är hämmande för kvinnor när det gäller att delta fullt ut på arbetsmarknaden. Därför är det viktigt att det görs till en del av tillväxtstrategin att kampen mot våld mot kvinnor också är kampen för kvinnors rätt att delta fullt ut i yrkeslivet i synnerhet.

I slutsatserna lyfter man också fram jämsällldhetsintegrering som den strategi som medlemsstaterna ska fortsätta att jobba med och vikten av

att både EU och medlemsstaterna fortsätter att utveckla och bli bättre på indikatorer och att föra statistik.

Vi har i förhandlingarna i detta arbete särskilt verkat för just kopplingen mellan jämställdhetspakten och EU 2020 så att jämställdhetspakten inte blir en egen produkt utan är en del av EU 2020. Vi har verkat för Barcelonamålen, det vill säga de mål som beskriver tillgång till barnomsorg, alltså att 90 procent av de barn som är över tre år ska ha tillgång till barnomsorg och att 33 procent av de barn som är under tre år ska ha tillgång till barnomsorg. Dessa mål ifrågasätts mer och mer av medlemsstater. För oss har det varit viktigt att återupprepa dessa mål eftersom de ännu inte är uppfyllda. De är en viktig del i att kunna uppnå målet om att 75 procent av kvinnorna ska delta på arbetsmarknaden.

Vi gör systematiska uppföljningar. Dessa uppföljningar ska nu också vara föremål för diskussion. Rådet ska årligen diskutera de uppföljningar som medlemsstaterna gör. Det handlar om att följa upp följande frågor: Lever vi upp till de mål som finns i EU 2020? Lever vi upp till de mål som finns i Barcelonadokumentet och framför allt till de mål som finns inom Pekingplattformen?

Vi, liksom 25 andra medlemsstater, stöder ordförandeskapets slutsatser.

Jag fick just ett besked. Vi har haft problem med att 26 av 27 länder stöder dessa slutsatser. Ett land har inte velat stödja skrivningar om Barcelonamålen när det gäller tillgång till barnomsorg. Men jag fick just höra att det landet har dragit tillbaka sin reservation, vilket betyder att vi på måndag kan anta dessa slutsatser i full enighet och med Barcelonamålen kvar som det är tänkt.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Vilket land var det som motsatte sig detta? Det får du säga.

Anf. 79 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Det var Tjeckien. Det var också Tjeckien som motsatte sig detta senast vi jobbade med dessa frågor. Det är alltid Tjeckien som försöker urvattna skrivningarna om tillgång till barnomsorg.

Anf. 80 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag tycker att det i stort är ett bra dokument med en bra inriktning. Ibland blir det lite allmänt på detta område. Men i huvudsak tycker jag att man har lyckats väl.

Det finns en sak som jag funderar på om ni har övervägt att försöka få in, och det gäller jämställdheten i EU:s egna institutioner. Här berörs kvinnors tillgång till politiskt beslutsfattande. Men man kan se om sitt eget hus när det gäller EU:s myndigheter och EU-kommissionen. Det är många kostymer där. Det innebär att många kompetenta kvinnor inte får tillträde till dessa tunga poster inom EU-systemet. Det kanske är i sista ögonblicket att få in någonting om det. Det kan annars vara ett medskick till en annan gång.

2010/11:25

4 mars

Anf. 81 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Det är ett perspektiv som diskuteras, och det är också en del av kommissionens egen jämställdhetsstrategi. Men det är inte riktigt en del av pakten, som en del av tillväxtstrategin på det tydliga sätt som man kanske skulle önska. Det finns som sagt olika delar av dokument som hanterar jämställdhetsfrågor. I kommissionens jämställdhetsstrategi är bland annat kommissionens interna jämställdhetsarbete en del av det.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar detta och finner att det finns stöd för regeringens position i punkt 6.

Vi går vidare till punkt 7, Framsteg i fråga om jämställdhet mellan kvinnor och män under 2010. Det är en informationspunkt.

Anf. 83 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Vi har ingen information om det, herr ordförande.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Vi kan då bara notera att vi inte fick någon information, men det är inte statsrådets fel.

Då tackar vi för detta och önskar en trevlig helg.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Hillevi Engström välkommen.

Här finns utdelat ett rättelseblad till den kommenterade dagordningen som gäller punkt 4.

Det finns A-punkter i detta sammanhang. Ingen har några synpunkter på dem, och vi lägger dem därför till handlingarna.

Det finns en återrapport från ett möte i rådet den 6 december och en återrapport från ett informellt ministermöte den 17–18 januari. Om statsrådet vill säga något om dessa återrapporter går det bra.

Anf. 86 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag har inget att säga om dem om det inte finns några frågor.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi dem till handlingarna.

Vi går till punkt 4, Bidrag till Europeiska rådet, 24–25 mars 2011. Denna punkt är något komplicerat upplagd på dagordningen. Först är det under punkt 4 något slags övergripande riktlinjedebatt. Sedan finns det underpunkter, 4 a i, a ii och a iii. Mitt förslag är att vi tar en enda diskussion om detta. Sedan sammanfattar jag på var och en av dessa punkter. Passar det statsrådet?

Anf. 88 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det tycker jag passar jättebra.

Då handlar det om punkt 4 a i, a ii och a iii om bidrag till Europeiska rådet. Som en del i förberedelserna inför Europeiska rådet den 24 och 25 mars ska Epsco på måndag den 7 mars lämna sitt bidrag. Det är just detta bidrag från Epsco som denna punkt handlar om.

Jag skulle vilja börja med att förtydliga vad som gäller denna dagordningspunkt. Som ni har sett på dagordningen består punkt 4 dels av en diskussion om Europa 2020-strategins genomförande inom ramen för den europeiska terminen, dels de underpunkter som ordföranden nämnde, a–d. Jag ansvarar för diskussionen på rådet eftersom den i huvudsak handlar om mina punkter a och d. Statsrådet Ulf Kristersson ansvarar för beslutspunkterna b och c. Han kommer hit efter mig och redogör för de besluten. Finns det explicita frågor kan ni ställa dem till honom.

På mötet kommer arbetsmarknadsministrarna att inleda punkten med en diskussion. Efter den diskussionen väntas samtliga underlag tillhö-

rande punkterna a–c godkännas. Ordförandeskapet kommer sedan att informera om punkt d.

Jag börjar med att redogöra för punkterna a och d. Dagordningspunkt 4 a består av tre beslutspunkter. Under beslutspunkt 4 a i ska slutsatser antas. Under 4 a ii ska den gemensamma sysselsättningsrapporten antas. Under 4 a iii ska vi enas om en allmän inriktning när det gäller sysselsättningsriktlinjerna. Punkt 4 d är en informationspunkt.

Jag ska redovisa regeringens förslag till ståndpunkter i dessa olika frågor.

Jag börjar med dagordningspunkt 4 a i. Vi ska anta slutsatser när det gäller politisk vägledning på sysselsättningsområdet för att på ett effektivt sätt kunna genomföra Europa 2020-strategin. I behandlingen av slutsatserna i sysselsättningskommittén Emco har regeringen fått gehör för många av sina viktiga synpunkter. Det gläder mig därför att man i slutsatserna nu på ett tydligare sätt än tidigare betonar främjandet av kvinnors deltagande på arbetsmarknaden liksom behovet av satsningar på utbildning. Dessutom framgår nu tydligt att parternas roll ska respekteras.

Regeringen ser också positivt på att skrivningen om anpassningen av arbetslöshetsförsäkringen till konjunkturen har mjukats upp eftersom flera medlemsstater, däribland Sverige, inte gillar den idén. Men som alltid i en förhandling får man inte allt. Det handlar om att man måste kompromissa. Alla 27 medlemsstater måste nämligen vara överens om budskapen. Därför fick även Sverige ge sig på några punkter.

Från Sveriges sida har vi till exempel försökt få med mer om arbetsmiljöns betydelse och om vikten av integration av utrikes födda. Men vi har inte fått stöd för detta.

Regeringen har också framfört budskapet om att så kallad social dumpning på arbetsmarknaden inte ska förekomma. Vi har inte fått stöd för det i förhandlingen. Jag anser att det senare, så kallad social dumpning, inte hör hemma i de här slutsatserna, men efter att vi hade känt in det politiska läget i riksdagen förde vi ändå fram det i förhandlingarna i Emco.

Med detta sagt tycker jag att det är viktigt att vi arbetsmarknadsministrar i EU genom de här slutsatserna tar chansen på samma sätt som finansministrarna att ge vägledning till stats- och regeringscheferna inför toppmötet om Europa 2020-strategin så att vi lämnar vårt bidrag. Jag föreslår därför att Sverige kan stödja antagandet av slutsatserna.

Låt mig gå vidare till dagordningspunkt 4 a ii. Under den punkten väntas vi anta sysselsättningsrapporten som i och med att rådet antar den blir kommissionens och rådets gemensamma rapport till Europeiska rådet. Att anta den här rapporten är i sig inget nytt. Det sker varje år. Det nya är att rapporten har sitt ursprung i kommissionens årliga tillväxt-rapport som presenterades den 12 januari. Den rapporten är startskottet på den europeiska terminen. I rapporten identifieras olika utmaningar på arbetsmarknaden och områden som kan behöva komma att reformeras. Det som är viktigt att komma ihåg i det här sammanhanget är att de här båda rapporten inte riktar sig till något enskilt medlemsland, utan de riktar sig till hela EU.

Möjligheterna för rådet att påverka innehållet i kommissionens utkast till sysselsättningsrapport har varit begränsade. I behandlingen har vi och

andra medlemsstater fokuserat på att lyfta in våra åsikter så att de jämte kommissionens åsikter framgår.

En mycket viktig ståndpunkt som regeringen har haft i behandlingen har varit frågan om respekten för de nationella arbetsmarknadsparternas olika roller. Regeringen har därför sett till att inte få in skrivningar som inkräktar på arbetsmarknadens parter olika roller. Det har varit viktigt för regeringen.

Regeringen ser också positivt på att frågan om anpassningen av arbetslöshetsförsäkringen i förhållande till konjunkturen har mjukats upp i rapporten. Det är någonting som vi inte håller med om.

Även om regeringen i rapporten saknar en betoning på väl fungerande integration av utrikes födda för att möta de långsiktiga utmaningarna på sysselsättningsområdet är det positivt att frågan om migranter ändå finns med i rapporten.

Regeringen har vidare fört fram att i rapporten saknas en betoning på betydelsen av en god arbetsmiljö men inte fått gehör för detta. Men som alltid i förhandlingar får man kompromissa. Alla medlemsstaterna ska vara överens. Även i detta fall har förhandlingsutrymmet varit begränsat.

Avslutningsvis lyfter huvudbudskapen på svenskt initiativ explicit fram behovet av ökat deltagande bland kvinnor och män. Regeringen har också fått gehör för ett tydligt budskap om att stärka incitamenten till arbete.

Med detta sagt välkomnar regeringen rapportens budskap om att öka deltagandet på arbetsmarknaden, minska utanförskapet och skapa lika villkor för kvinnor och män på arbetsmarknaden. Därför föreslår jag att Sverige kan stödja att rapporten antas.

Jag går vidare till dagordningspunkt 4 a iii. Där väntas rådet enas kring en allmän inriktning om förslaget till sysselsättningsriktlinjer för 2011. En allmän inriktning är vad man kan kalla ett beslut på vägen mot ett slutligt beslut som ska fattas på Epsco i juni. Det är så beslutsprocessen ser ut.

Som ni kanske kommer ihåg antog Epsco i oktober i fjol riktlinjer för den här sysselsättningspolitiken inom ramen för Europa 2020-strategins genomförande. De blev antagna i oktober 2010, men riktlinjerna måste enligt fördraget antas årligen. Eftersom riktlinjerna alldeles nyss har antagits kommer de inte att omförhandlas i år. Det betyder att de riktlinjer som vi antog i höstas kommer att bekräftas på Epsco på måndag så att de gäller även för 2011. Jag tycker att det är rimligt. Det skulle inte vara så effektivt att börja omförhandla de här riktlinjerna som alltför är vet-tiga att jobba efter.

Nu är det i stället viktigt att fokusera på nödvändiga reformer i respektive medlemsstat. Jag föreslår därför att Sverige kan ställa sig bakom den inriktningen.

När man sedan kommer till diskussionen vill det ungerska ordförandeskapet lägga upp den kring ett par olika frågor. Frågorna handlar om hur vi ser på budskapen i sysselsättningsrapporten, vilka de största svårigheterna är i arbetet med att nå EU:s sysselsättningsmål och målet för att bekämpa fattigdom och social utestängning och vilka åtgärder vi måste vidta för att nå de målen.

Mot bakgrund av dessa frågor tycker jag att det är viktigt att lyfta fram följande: Jag håller med om att flera länder i Europa behöver re-

2010/11:25

4 mars

former för att stimulera arbetskraftsutbudet bland kvinnor och män och för att förhindra utslagning från arbetsmarknaden. Precis som kommissionen påpekar är det viktigt att stärka incitament och vägar till arbete.

Det kan till exempel ske genom förändrade skatte- och bidragssystem, bättre barnomsorg, satsning på utbildning och kompetensutveckling, åtgärder för att förhindra att unga slås ut från skolan i förtid och självfallet åtgärder för att alla som är arbetslösa ska kunna komma tillbaka i arbete. Vidare är det angeläget att förbättra integrationen av utrikes födda.

I diskussionen om barnfattigdom är det viktigt att fokusera på föräldrarnas möjlighet att förvärvsarbeta genom att bland annat främja att kvinnor får möjlighet till arbetskraftsdeltagande och därmed också ta upp kravet på barnomsorg.

Alla dessa delar är betydelsefulla för att vi ska ha en chans att nå EU:s gemensamma mål om att motverka fattigdom och utanförskap och för att nå sysselsättningsmålet om 75 procent bland kvinnor och män. Det krävs att alla medlemsländer vidtar åtgärder för att öka sysselsättningen, stärka arbetsmarknaden i EU och förhindra social utslagning.

När det gäller områden som arbetsrätt, anställningsskydd och lönebildning är det mycket angeläget att påminna om den nationella kompetensen och att inte inkräkta på parternas roll på arbetsmarknaden.

Regeringen kommer alltså att i diskussionen påpeka vikten av utbildning, välkomna fortsatt invandring, motverka så kallad social dumpning samt påtala vikten av att bibehålla den svenska partsautonomin och den svenska modellen.

Sammanfattningsvis tycker jag att det är viktigt att Epsco för fram ett tydligt budskap till Europeiska rådet som understryker vikten av att medlemsstaterna omedelbart vidtar nödvändiga åtgärder och reformer som ökar sysselsättningen och arbetskraftsutbudet bland såväl kvinnor som män och stärker incitament och skapar vägar till arbetet för minskat utanförskap.

Herr ordförande! Jag stannar där för en sammanfattning och frågor.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag vill än en gång påpeka att det har lagts ut ett rättelseblad på bänkarna. Jag läser upp det: I diskussionen kommer regeringen att säkerställa att Socialdemokraternas synpunkter tillvaratas. Regeringen kommer i diskussionen att bland annat påpeka vikten av utbildning, välkomna fortsatt invandring, motverka så kallad social dumpning samt påtala vikten av att bibehålla den svenska partsautonomin och den svenska modellen.

Det är det som står i tillägget.

Anf. 90 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, statsrådet! Vi har haft en överläggning i arbetsmarknadsutskottet kring det som i den kommenterade dagordningen kallas 4 a i. Nu diskuterar vi alla de här punkterna samtidigt, och det är kanske bäst med tanke på förståeligheten och så att vi hamnar rätt i detta.

När vi hade överläggningarna med regeringen, företrädd av statssekreterare, gällde det just rådsslutsatsen om kommissionens sysselsätt-

ningsrapport. Där ville vi att man skulle stärka det som då var regeringens ståndpunkt, men som nu har förändrats, med de tre punkter som lästes upp här. Vi tycker i och för sig att det är mycket positivt att regeringen har lyssnat på den diskussionen, tagit till sig den och fört fram detta, men när det gäller själva beslutsprocessen skulle vi vilja se de punkterna i förslaget till svensk ståndpunkt vad gäller rådsslutsatsen.

Det var egentligen det som själva överläggningen i arbetsmarknadsutskottet en gång i tiden handlade om. Vi kom inte riktigt ända fram i arbetsmarknadsutskottet den gången, utan det var just det här med social dumpning som regeringen inte ville ta med. Nu accepterar man tydligen att lyfta fram det i diskussionerna, men vår ståndpunkt är nog att det måste framgå att det är den svenska ståndpunkten vid antagandet av rådsslutsatserna, annars känns det som om detta inte riktigt kommer med.

Vi tar ändå till oss den här ansatsen från regeringen att vilja lyfta fram de här för svensk arbetsmarknadsmodell viktiga frågorna, men vi har tyvärr sedan tidigare ett lite lågt förtroende för hur regeringen agerar i Bryssel. Det kännetecknas framför allt av passivitet och tystnad när det gäller att försvara den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Om detta är ett sätt för regeringen att förbättra sitt track record där ser vi positivt på det, men vi vill faktiskt också se det stadfästas i en svensk ståndpunkt.

Anf. 91 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Det är flera olika delpunkter här. Låt mig börja med förslaget till rådsslutsatser. Jag tycker att de är extremt långtgående när det gäller hur de intervenerar i lönebildning, arbetsmarknad och pensionsystem. Det är ett ovanligt ingripande i medlemsstaternas politik, men det ligger i linje med den terminsöversikt som kommissionen har gjort där man utsträcker EU:s makt till områden som normalt tillhör medlemsstaternas kompetens. Man gör det på det här sättet.

Jag tycker att flera av de punkter som berör detta är helt oacceptabla i de här rådsslutsatserna och att man borde rösta emot dem.

När det gäller beslutet på det här området av, vad jag förstår, en majoritet i arbetsmarknadsutskottet menar jag att det inte är tillgodosett i de här rådsslutsatserna. Man pratar om att respektera partsautonomin, som ministern uttrycker det. På en av punkterna står det: "Labour costs evolve in line with labour productivity and compatible with low levels of inflation, while respecting the role of the social partners regarding wage setting."

Det är väl det man kallar contradiction in terms. Man säger två olika saker samtidigt. Det första som står där är att man ska lägga sig i de nationella lönesystemen och koppla dem till produktivitetsutvecklingen. Om det inte är ett direkt ingrepp i nationell lönebildning vet jag inte vad som är ett direkt ingrepp i nationell lönebildning. Jag förstår inte hur man kan rösta för det med det här beslutet i arbetsmarknadsutskottet. Jag tycker att man kör en fräckis. Man säger att man tillgodoser det som har antagits i utskottet, men det gör man inte i praktiken om man röstar för de här slutsatserna.

Sedan saknas det helt skrivningar om att undvika social dumpning. Det finns inte med i de här slutsatserna, och vad jag förstår är det någonting som utskottet har antagit. Då undrar jag om ministern kommer att

lägga fram ett sådant förslag. Kommer det upp till beslut? Kommer regeringen att driva och rösta för en sådan här skrivning i rådsslutsatserna på ministerrådsmötet? Om man inte gör det är risken att man inte gör som arbetsmarknadsutskottets majoritet har sagt i den här frågan. Det tycker jag är en nyckelfråga. Som ni kanske har anat är vi inte så positiva till slutsatserna generellt heller.

Punkt 4 a ii om den gemensamma sysselsättningsrapporten är lite mer allmänt hållen. Men här finns tydliga krav på sänkta arbetsgivaravgifter. Är det rimligt att EU går in i nationella skattesystem på det sätt som man gör här?

Punkt 4 a iii om förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik innebär en förlängning av de gamla riktlinjerna. Det kanske kan vara rimligt i sig, men där finns det en gemensam avvikande mening från tre partier, och den förlänger jag gärna.

Anf. 92 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kommer att svara och även lämna över till några av mina tjänstemän som är experter på detaljerna.

Jag vill understryka att de här rådsslutsatserna förhandlas fram bland EU:s 27 medlemsstater som har väldigt varierande system. Det finns minimilöner i vissa länder. Ni vet själva. Sverige är, tillsammans med Danmark, ett land som sticker ut med vår svenska modell som vi alla är väldigt nöjda, glada och stolta över.

En majoritet i arbetsmarknadsutskottet har väldigt svårt att påverka 26 andra medlemsstater i detalj. Det krävs ju enhällighet i sysselsättningskommittén. Vi läste av den diskussion som var i arbetsmarknadsutskottet. Regeringens representant i förhandlingen, som var Thomas Göransson, hade det budskapet med sig och förde fram det i förhandlingarna, men de övriga 26 medlemsstaterna ville helt enkelt inte ta in Sveriges ståndpunkt.

Eftersom det krävs enhällighet blir resultatet om vi inte antar de här sysselsättningsslutsatserna att Sverige inte skulle vara med i det här beslutet. Det skulle få flera olika konsekvenser. Det skulle framstå som att vår röst och vår legitimitet att värna den svenska modellen kommer att försvagas och att vi inte är med i sammanhanget. Det tror jag är oerhört allvarligt eftersom vi, alla partier runt det här bordet, tycker att det är viktigt att EU inte lägger sig i lönebildning, arbetstider, det som parterna sköter. Jag tror att man måste inse att vi inte kom längre i den förhandlingen.

Nu är det fråga om att vi antingen antar riktlinjerna eller också avstår vi från att delta i beslutet. Vi har gjort så gott vi har kunnat. Man får ge och ta i en förhandling. Här gäller det den öppna samordningsmetoden, men jag kanske ska lämna ordet till mina medarbetare för att svara lite mer explicit på Jonas Sjöstedts frågor.

Anf. 93 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON:

Sjöstedts fråga gäller rådsslutsatserna. Rådsslutsatserna ligger inom ramen för den öppna samordningsmetoden. Det gör också den gemensamma sysselsättningsrapporten. De frågor som lyfts fram och som Sjöstedt refererade till rör ju flera olika områden, och det finns en lista på områden som man bjuder in medlemsstaterna att beakta i sitt nationella

genomförande av arbetsmarknadspolitik och sysselsättningspolitik inom ramen för Europa 2020-strategin. Alla dessa punkter faller inom ramen för den öppna samordningsmetoden. Detsamma gäller punkt 4 a ii, Den gemensamma sysselsättningsrapporten, och andra frågor som togs upp här. Sänkta arbetsgivaravgifter och andra frågor faller också inom ramen för den öppna samordningsmetoden och handlar om medlemsstaternas nationella åtaganden.

2010/11:25

4 mars

Anf. 94 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Det är kanske känt att vi sverigedemokrater inte står bakom ökad invandring. Jag vill bara tillägga det och bekräfta att vi inte anser det vara nödvändigt under rådande förhållanden.

När det gäller sysselsättningen är vår tydliga linje att arbetsmarknadsfrågor inte ska behandlas av EU över huvud taget. Vi hävdar linjen att villkoren på arbetsmarknaden ska bestämmas av parterna.

I punkt 4 a, eller 4 i – det är lite krångligt den här gången – önskar vi ett tillägg om behovet av insatser för att förhindra social dumpning och konkurrens genom låga löner och en ändring så att det tydligare betonas att förslag som leder till att EU lägger sig i lönebildningen är oacceptabla.

När det gäller punkt 4 ii är det samma sak som vi nyss anmälde i den avvikande meningen. Sysselsättningen är vår tydliga linje, och arbetsmarknadsfrågor ska inte behandlas av EU över huvud taget. Vi tycker också att det är oroande med riktlinjer som inte tar hänsyn till nationella intressen eller modeller och som dessutom förespråkar försämring av anställningsskyddet.

Utifrån detta anmäler vi sverigedemokrater avvikande mening.

Anf. 95 MARIE GRANLUND (S):

Jag tycker att det hela kompliceras av att ministern säger att man har fört fram dessa synpunkter. Nu är jag inte med i arbetsmarknadsutskottet, men det hade varit mycket enklare om man hade försökt lösa frågan där. Det ökar förstås vår misstro när man inte vill godkänna punkten om social dumpning, för det är precis det som det handlar om. Det gör att vi känner stor osäkerhet kring detta och känner att vi här verkligen måste slå fast ordentligt vad vi tycker.

Hade lyhördheten varit lite större hade det hela redan ordnats i arbetsmarknadsutskottet. Det är väldigt märkligt att man inte kan gå med på en skrivning mot social dumpning utan att förhandlingen i arbetsmarknadsutskottet bryter samman.

Jag undrar vad det är som har fått regeringen att ändra sig.

Anf. 96 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan svara på Marie Granlunds fråga. Jag kan hålla med om att det kanske var en olycklig hantering i AU, och det är klart att det kanske borde ha kunnat lösas där och då på ett bättre sätt. Det får man väl ta till sig och helt enkelt förbättra en sådan hantering. Nu var jag själv tyvärr inte med vid den överläggningen, men man kan säkert göra det på ett bättre sätt. Det är jag övertygad om.

Riktlinjerna har vi överlagt om i AU.

Det är viktigt att poängtera att vi tycker samma sak när det gäller frågor om parternas roll och den svenska modellen. Vi tycker inte att detta är någonting som ska bestämmas i EU. Det är det vi driver ständigt och kraftfullt. Det är vi i alla partier överens om, och Sveriges röst måste vara stark där så att vi inte avstår från att delta i ett beslut.

De svar som jag gav i det första inlägget besvarade också det som Margareta Sandstedt tog upp. Det var ungefär likalydande.

Ni kommer att få en återrapport från representationen om vad som sades. Jag kommer så klart att föra fram detta i diskussionen om utbildning, om att förhindra så kallad social dumpning och om skydd för partsautonomin och den svenska modellen. Vi har ingen annan uppfattning när det gäller de frågorna.

Anf. 97 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Det är många olika system, säger statsrådet, och man ska ge och ta. När man drar sådana här slutsatser och ska hantera många olika system förstår jag inte det kontroversiella i att slå fast möjligheten för några av de här systemen att överleva, till exempel den svenska modellen. På vilket sätt skulle det kunna vara kontroversiellt? Vi påtvingar ju ingen annan det här, utan vi vill vara säkra i de överenskommelser som görs och det som görs på EU-nivå, så att vi kan ha kvar den svenska modellen.

Nu säger statsrådet att vi har samma uppfattning. Då förstår jag inte varför det skulle kunna vara svårt att skriva in det som en svensk ståndpunkt. Jag skulle vilja få ett svar på det. Jag förstår inte riktigt logiken i resonemanget.

Anf. 98 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Vi upplystes ju här om att detta sker inom ramen för den öppna samordningsmetoden. Det tror jag att nämnden är väl medveten om. Kritiken berör inte det, utan den berör substansen i det man antar inom ramen för den öppna samordningsmetoden.

När det gäller partsautonomin menar jag att den borde uttryckas tydligt här. Det är en svensk fråga, och man kanske får nöja sig med att det uttrycks för svensk del, men man ska veta att även Europafackets ordförande John Monks har tillskrivit kommissionen för att man som en del av åtstramningspaketen går in och upphäver gällande avtal i länder som Irland och Grekland. Det är en stor konfliktfråga i hela Europeiska unionen att man ska respektera fackliga avtal. Därför är det oerhört centralt att det ingår i ett sådant här dokument.

Det andra jag vill säga är att den sociala dumpningen inte nämns över huvud taget. Min uppfattning är att Sverige bör rösta nej till de här rådsslutsatserna med mindre än att man på ett tydligare sätt slår fast att man ska respektera ingångna avtal och partsautonomin och att man får med en skrivning om social dumpning. Jag skulle kunna kritisera mycket annat också, men om man inte får igenom dessa saker anser jag att Sverige bör rösta nej till de här rådsslutsatserna i ministerrådet.

Anf. 99 MARIA PLASS (M):

Tack, ministern, för en tydlig och bra genomgång! Eftersom jag var med på arbetsmarknadsutskottets möte tillsammans med Patrik Björck

drar jag slutsatsen att vi har olika syn på hur det mötet gick till. Socialdemokraterna hade ett antal synpunkter, och efter överläggning fick faktiskt Socialdemokraterna med en hel del av de tankarna. Också detta med social dumpning togs upp, och statssekreteraren tyckte att man hade fått med det genom den skrivning som man faktiskt hade. Det går att läsa i protokollet.

I det nya dokumentet som har kommit står social dumpning med. Det är väldigt tydligt i det här dokumentet, så jag förstår faktiskt inte riktigt diskussionen.

Anf. 100 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag skulle vilja göra ett förtydligande, nämligen att vi sverigedemokrater står bakom Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet när det gäller tillägget om social dumpning och att förslag som leder till att EU ska lägga sig i lönebildningen är oacceptabla. Vi ställer oss alltså helt bakom den avvikande meningen.

Anf. 101 MARIE GRANLUND (S):

Jag skulle vilja hänga på Patrik Björcs fråga vad det är som gör det så svårt att ha med. Om man nu tycker så här, och vi verkar vara fullständigt överens, varför kan vi inte ta med det i den svenska ståndpunkten? Jag tycker att det skulle vara det enklaste. Då kunde man också lösa den här frågan.

Anf. 102 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag ska vara tydlig med att i förhandlingen i sysselsättningskommittén, Emco, har svenska regeringens representant fört fram det här, men i sysselsättningskommittén krävs det enhällighet bland EU:s alla 27 medlemsstater. Det är ett givande och ett tagande. Vi har fått med bra saker, men vi har inte fått med allt som vi velat. Andra har också fått ge sig på för dem viktiga punkter. Man får respektera att Sveriges arbetsmarknadskommitté, liksom arbetsmarknadsutskottet, med all respekt eftersom jag själv varit ordförande där, kanske inte kan vända de andra 26 EU-länderna i alla frågor. Vi gör så gott vi kan, och vi delar uppfattningen här. Det är inte det saken gäller.

Det är också viktigt att säga att om Sverige skulle avstå från att delta avstår vi från att skicka ett viktigt budskap till EU:s stats- och regeringschefer. Det är det som Jonas Sjöstedt är inne på. Vi vill värna den svenska modellen, våra ingångna kollektivavtal och så vidare, och parterna ska tvista om kollektivavtalen i domstol. Det är ingenting som regeringen i Sverige ska lägga sig i. Det vill vi föra fram och stå för och driva kraftfullt.

Jag tror att man får ha lite ödmjukhet för att vi inte nådde ända fram i den förhandlingen. Det är ungefär där vi står.

Sedan måste jag fråga Sverigedemokraterna om jag uppfattade det rätt. Regeringens förslag är att påpeka vikten av utbildning, välkomna fortsatt invandring och motverka så kallad social dumpning samt påtala vikten av den svenska modellen och partsautonomin. Hela det sjöket stöds alltså, eventuellt, av Sverigedemokraterna? Eller stöder ni bara vissa delar? Jag förstod inte. Ställde du dig bakom detta eller inte riktigt?

Anf. 103 MARIE GRANLUND (S):

Jag tror nog att vi alla är medvetna om att man inte alltid i EU-sammanhang, och kanske inte heller i andra sammanhang, får precis vad man vill, och att det måste kompromissas begriper vi också. Däremot har vi svårt att förstå varför man inte kan uttrycka detta i den svenska ståndpunkten.

Vad vi är intresserade av här är att Sverige har en ståndpunkt och att den ståndpunkten är i enlighet med det som man har pratat om i arbetsmarknadsutskottet. Vi vill ha in detta i den svenska ståndpunkten.

Anf. 104 SUSANNA HABY (M):

Tack för alla inlägg! Det är inte utan att man blir lite förvirrad med alla olika saker som kommer fram. I det papper som jag har läst här, det nya papperet, läser jag att de saker som Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet och i viss mån även Sverigedemokraterna har synpunkter på och vill anmäla avvikande mening faktiskt är omhändertagna. Alla dessa tre saker står till och med i skrift. Jag kan inte riktigt förstå vad det är ni har avvikande mening om. Där vill jag gärna ha ett klargörande innan vi fortsätter den här processen. Det blir lite konstigt annars.

Anf. 105 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Jag vet inte men jag hoppas att jag kan förklara det. Vi får väl se om jag lyckas.

Vi tycker att det är positivt att regeringen i diskussionen har lyft upp de här frågorna. Så långt tycker vi alltså att det är positivt. Men det vi efterfrågar är att detta får ett utslag i den svenska ståndpunkten, för det var faktiskt detta vi hade överläggningar om i utskottet. Det förslag till svensk ståndpunkt som finns här motsvarar inte det som vi kom fram till i arbetsmarknadsutskottet. Hade de diskussionspunkter som står beskrivna där funnits som ett utslag i den svenska ståndpunkten hade vi kunnat acceptera det. Det är detta vi diskuterar. Nu finns det med som ett diskussionsunderlag, vilket är gott och väl, men vi vill i den svenska ståndpunkten ha in det som vi hade överläggningar om och det som utskottet efterfrågade.

Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V):

Enhällighet i ministerrådet innebär att man har en väldigt stark förhandlingsposition. Det innebär att man kan göra som britterna har gjort ibland: Man kan sitta kvar tills det löser sig. Man kan begära att det och det stryks och att det och det läggs till, annars blir det ingenting.

Ministern har alltså en utmärkt stark förhandlingsposition när hon åker ned till ministerrådet med enhälligheten i ryggen.

När det gäller kritiken eller synpunkterna från Moderaterna ska jag säga att om man skriver in i den typen av dokument som vi har fått ut från ordföranden här att vi har gemensamma ståndpunkter, så har det i förhållande till substanspolitiken mest en terapeutisk betydelse, därför att det papperet lämnar ju knappt det här rummet. Men om man samtidigt röstar för rådsslutsatser som säger precis tvärt emot, och det är rådsslutsatserna som faktiskt spelar roll och har någon reell politisk betydelse, så är det det som är det viktiga.

Jag undrar om ministern är beredd att på ministerrådet föreslå och driva att man ändrar rådsslutsatserna så att man tar upp frågan om social dumpning och frågan om partsautonomi. Kommer ministern att begära ordet, lägga fram ett ändringsförslag och gå till förhandling om de här två punkterna på ministerrådsmötet?

Anf. 107 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

För oss handlar det här om överstatlighet rent generellt. När det gäller invandring anser vi att det är en nationell fråga där det är upp till varje enskilt land att självt avgöra hur mycket och i vilken utsträckning man vill ta emot.

När det gäller arbetsmarknadsfrågorna ser vi rent generellt i de här rådsslutsatserna att man är överstatlig, och detta hotar den svenska modellen. Därav vår avvikande mening.

Anf. 108 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag vill vara tydlig med att i sysselsättningskommittén har man haft flera möten och flera förhandlingar där de 27 medlemsstaterna har fört fram olika saker. Det är som jag sade i mitt inledningstal: Man har gett och tagit, och man har nått en kompromiss.

Jag söker EU-nämndens – riksdagens – stöd för att vi ska kunna delta i det beslutet på de färdigförhandlade slutsatserna som finns. Epscomötet på måndag kommer inte att vara en ny förhandling mellan EU:s 27 medlemsstater, utan antingen talar Sverige med en stark röst för det som är viktigt och angeläget för oss och deltar i det beslutet, eller så kommer Sverige att ändra position och avstå från att vara med i det beslutet.

Jag tror att det är viktigt att vi kan fortsätta att driva de frågor som är väldigt angelägna för oss allihop och att värna det som är viktigt för Sverige. Det kommer alltså inte att påbörjas en ny förhandling med de 27 arbetsmarknadsministrarna.

Anf. 109 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag uppfattar det som en vänligare variant av ”nej”, att man inte kommer att ta upp dessa frågor.

Jag vill fråga ordföranden om vi kan avbryta mötet i fem minuter, för jag vill samråda med mina rödgröna kolleger.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det var det Marie Granlund ville efterfråga.

Anf. 111 MARIE GRANLUND (S):

Jag har en kunskapsfråga. Varför har Sverige då en stånpunkt över huvud taget? Jag måste bara höra med statsrådet. Varför har vi någon stånpunkt över huvud taget om det ändå inte går att göra någonting på mötet?

Hade det varit lite flyhänt hade man tagit in våra synpunkter, om vi nu ändå ska ha en stånpunkt. Annars behöver ju inte Sverige ha någon stånpunkt över huvud taget.

Anf. 112 FREDRICK FEDERLEY (C):

Det är bra att vi ajournerar oss så att vi får tänka lite. Det känns som att vi bygger upp en större konflikt än vad jag egentligen ser här.

Skulle jag bara sakupplysningsmässigt kunna be någon av socialdemokraterna att säga vad det är ni vill ha med så att jag vet exakt vad jag funderar på under ajourneringen så är jag jättenöjd.

Anf. 113 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag vill vara tydlig med att det som finns i den här reviderade dagordningen, det kommer jag att föra fram muntligt inför alla EU:s övriga 26 medlemsländer och inför kommissionen och understryka det. Det kommer jag att göra.

Däremot är slutsatserna redan låsta. Det är inte en förhandlingsposition nu. Vi har försökt att få med frågor om så kallad social dumpning, och det mötte inte de andra medlemsstaternas gehör. Man måste vara överens om de här slutsatserna. Vi har fått ge och ta, och det som har varit väldigt viktigt för oss har bland annat varit jämställdhetsfrågor, kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, den svenska modellen och våra kollektivavtal.

Vi nådde inte ända fram, men jag lovar att föra fram det här i diskussionen som finns på den kommenterade dagordningen.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi ajournerar oss i fem tio minuter.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Då återupptar vi förhandlingarna. Jag har uppfattat situationen på följande sätt. De rödgröna partierna vill under den punkt som heter 4 a i, antagande av rådsslutsatser, ha in tre punkter. Det är de punkter som finns på rättelsebladet till rådsslutsatserna. Den första är att påpeka vikten av utbildning, den andra är att välkomna fortsatt invandring och motverka så kallad social dumpning samt, för det tredje, påtala vikten av att bibehålla den svenska partsautonomin och den svenska modellen.

Jag har uppfattat att de rödgröna partiernas krav är att dessa ska ingå i slutsatserna.

Anf. 116 MARIE GRANLUND (S):

Precis. Vi känner stor upprördhet över att det blev på det här sättet, att man till exempel inte tar kontakt och försöker lösa sådana här frågor tidigare.

Hur som helst har vi konfererat, och vi säger så här – nu kan jag tala för även Vänsterpartiet och Miljöpartiet: För att regeringen ska kunna acceptera rådets slutsatser måste dessa innehålla tydliga skrivningar som – och det är tre separata punkter – klargör

att arbetsmarknadens parter autonomi och ingångna avtal på arbetsmarknaden respekteras,

att alla former av social dumpning ska motverkas,

att öppenhet för invandring är en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling.

Det är alltså tre separata punkter.

Jag hann aldrig kommentera det här före den långa ajourneringen. Det är klart att det finns möjlighet att förhandla på ministerrådsmötet. Att det är slutet, att det är färdigt är inte sant, det har varit i Coreper. Annars behöver vi inte åka dit över huvud taget, om vi inte har möjlighet att påverka.

Om det är så svårt att få in en svensk ståndpunkt om det vi tycker då är det en hund begraven här. Då tycker vi att för att man ska kunna rösta ja till rådets slutsatser måste de här tre delarna vara med.

Anf. 117 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag vill tillägga att vi sverigedemokrater står bakom de här punkterna utom vad gäller invandringen. När det gäller social dumpning och arbetsmarknadens parter håller vi fullständigt med och står bakom.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Punkt 4 a i är en beslutspunkt. Där finns dels regeringens förslag, dels två olika avvikande meningar. Den ena är de tre punkter som Marie Granlund läste upp å de tre rödgröna partiernas vägnar. Sedan finns det en annan avvikande mening som är den som Sverigedemokraterna framförde.

Anf. 119 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Med all respekt så menar jag att ni inte uppfattar det här på det sätt som vi gör. Vi har lagt fram tre punkter från de rödgröna partierna. Sverigedemokraterna har uttryckt stöd för två av dessa, men inte för den tredje punkten. Det innebär att punkterna 1 och 2 har majoritet och är en instruktion till ministern från riksdagens majoritet.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det inte på det sättet. Jag uppfattar det som att vi här ska utforma en alternativ ståndpunkt. Om man har en avvikande mening är det en alternativ ståndpunkt till den som regeringen har. I den ståndpunkten ingår, anser ni, även den tredje del som innefattar invandring, medan Sverigedemokraterna inte anser det.

Det är två paket som man har att välja mellan – antingen tre punkter eller två punkter.

Anf. 121 MARIE GRANLUND (S):

Så är det inte. Jag tycker att det viktigaste är väl att hitta andemeningen. Om man verkligen tar det här på allvar och tar demokratin på allvar handlar det om: Vad är EU-nämndens uppfattning i de här frågorna? Då verkar det finnas en majoritet för uppfattningen att regeringen inte gör tillräckligt vad gäller åtgärder mot social dumpning och så vidare. Det finns en majoritet för det. Däremot finns det inte majoritet för den tredje punkten, så där kan regeringen fortsätta att köra på som den vill. Men för de andra två finns det en majoritet.

Det är samma avvikande mening på det sättet.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Får jag fråga statsrådet: Kan man tänka sig att de synpunkter som har framförts av de rödgröna partierna framförs som en röstförklaring vid rådets sammanträde?

Anf. 123 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det som regeringen föreslår är de punkter som vi har fört fram. Det är regeringens uppfattning när det gäller punkten om slutsatserna. Det är det som vi söker riksdagens majoritet för helt enkelt och för att i diskussionen ta upp utbildning och social dumpning.

Jag vill klargöra vad konsekvenserna blir för den svenska regeringen och Sverige som nation om vi inte kan rösta för slutsatserna. Då kommer budskapet från Epsco att stödjas av 26 medlemsstater, men inte av Sverige. Konsekvensen blir att vi inte kommer att kunna vara starka i vår röst när det gäller det som är viktigt för oss, parternas roll, den svenska modellen och de delarna.

Vi 27 arbetsmarknadsministrar ska skicka gemensamma ståndpunkter, där vi kan komma överens och kompromissa oss fram, till stats- och regeringscheferna, vi som är någon form av experter på det här området – på samma sätt som finansministrarna har skickat sina budskap till stats- och regeringschefernas toppmöte och där de säkert inte heller tyckte exakt lika på alla punkter men nådde en kompromiss om det som var viktigt att föra fram för att nå EU:s sysselsättningsmål och EU 2020-målet.

Vi har i förhandlingarna i sysselsättningsrådet fört fram de delar som har tagits upp, men vi har inte fått gehör för dem från de andra medlemsstaterna. Att det kommit nya punkter i EU-nämnden i dag och att ta upp en ny förhandling om detta när vi redan har försökt tidigare kommer inte att förändra någonting i sak, utan då kommer Sveriges alternativ att vara att vi inte deltar i det beslutet, inte står bakom det helt enkelt.

Anf. 124 MARIE GRANLUND (S):

Det faller på regeringen hur man hanterar detta. Ni pratar hela tiden om värnandet av den svenska modellen, men varenda gång det är upp till bevis gör ni ingenting. På vartenda toppmöte går det inte att lyfta upp Lavalfrågan eftersom det inte finns utrymme, den finns inte med på dagordningen och så vidare.

I arbetsmarknadsutskottet vill ni inte skriva in något om social dumpning. Det är klart att vi börjar fundera på vad som händer. Nu hade det varit enkelt att ta in frågan i de svenska ståndpunkterna om man hade försökt att vara lite konstruktiv – men icke sa Nicke.

Då blir vår avvikande mening dessa punkter. Det är samma som i arbetsmarknadsutskottet, fast de nu är formulerade på ett annat sätt.

Anf. 125 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det börjar bli klart hur läget är. Jag ska påminna om att vi från de rödgrönas sida inte har begärt någon röstförklaring. Vi har begärt att man inte ska rösta för i ministerrådet med mindre än att dessa villkor är uppfyllda. Det är en viktig skillnad. Vi tycker olika. Majoriteten ser ut på ett annat sätt. Dags att gå till beslut.

Anf. 126 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Jag vill påminna om att om vi hade antagit rådsslutsatserna hade det också skickat en signal – men en signal som inte Sveriges riksdag vill skicka. Det är viktigt att komma ihåg det.

Jag blir lite konfunderad om det inte finns majoritet för alla tre punkterna. Om det är den borgerliga uppfattningen att inte ökad invandring skulle vara bra för ekonomisk tillväxt är det också en spännande signal vi skickar.

Anf. 127 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag sitter här och lyssnar på detta och försöker utröna vad som faktiskt sägs. Det är tydligt med vad som avses med punkterna. Sedan hörde jag att det var ett villkorat krav – om jag har förstått Jonas Sjöstedt rätt. Du får gärna göra det tydligt för mig eftersom det blir ganska avgörande. Om dessa krav inte kan uppfyllas så att rådet inte kan ställa sig bakom dessa punkter och de inte kommer med i rådsslutsatserna kan svenska regeringen inte rösta för. Har jag uppfattat det rätt? Jonas Sjöstedt nickar.

Då förstår jag i allra högsta grad ministrarnas position. Det innebär att ni har bestämt att om inte de tre punkterna kommer med är vi beredda att försaka hela den svenska positionen. Det vore verkligen synd. Det vore verkligen att fula ut sig på alla sätt. Det vore att inte ta hänsyn till det som finns i texterna som ministern har redogjort för, det vill säga viktiga svenska ståndpunkter om jämställdhet på arbetsmarknaden, om att tillvarata den svenska modellen. Därmed ger jag det starkaste stödet för ministern. Det hade varit skickligare av oppositionen om man inte hade villkorat detta. Då hade det funnits ett förhandlingsmandat. Jag ger fullt stöd till ministern.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Vill statsrådet säga något? Nej.

Då sammanfattar jag på följande sätt.

Jag uppfattar att det finns dels regeringens ståndpunkt, dels ett paket med tre ståndpunkter och dels ett paket med två ståndpunkter. Mot den bakgrunden sammanfattar jag att det finns stöd för regeringens position.

(MARIE GRANLUND (S): Nej! Du måste ta de tre punkterna var för sig.)

Jag uppfattar att det finns två paket med avvikande meningar. Sammanfattat på det sättet finns det stöd för regeringens position under punkten 4 a i.

(MARIE GRANLUND (S): Folk begär ju ordet!)

Anf. 129 BO BERNHARDSSON (S):

Jag ställer en ordningsfråga.

Propositionsordningen måste godkännas av mötet. Jag föreslår att det ska vara en annan propositionsordning där punkterna delas upp och antas var för sig. Då får mötet ta ställning till propositionsordningen. Så gör man i alla sammanhang.

2010/11:25

4 mars

Anf. 130 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag stöder Bo Bernhardsson i denna fråga.

Jag tycker att ordföranden bör betänka sin roll som ordförande för EU-nämnden. Om man börjar dribbla med omröstningsprocedurerna för att sätta sin egen politiska färg på dem kommer man snabbt att förbruka sitt förtroende som ordförande för EU-nämnden. Jag har haft stort förtroende för ordföranden som en god och opartisk ordförande som har tagit hänsyn till demokratiska processer fram till nu. Det är nu i fara.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Då får vi göra som Bo Bernhardsson föreslår.

Jag har ett förslag till propositionsordning. Ni har hört det, det vill säga att man ska betrakta detta som två paket.

Sedan finns det ett annat förslag som vi kan kalla Granlundförslaget.

Jag får be att de som stöder mitt förslag till propositionsordning räcker upp handen. Tack.

Jag får be att de som stöder Granlundförslaget räcker upp handen. Tack.

Jag finner att det finns stöd för Granlundförslaget.

Då har vi att ta ställning till de tre punkterna var för sig. Den första punkten kallar jag att påpeka vikten av utbildning.

Jag har fått en lapp från De rödgröna där det står:

För att regeringen ska kunna acceptera rådets slutsatser måste dessa innehålla tydliga skrivningar som klargör för det första att arbetsmarknadens parter autonomi och ingångna avtal på arbetsmarknaden respekteras, för det andra att alla former av social dumpning ska motverkas och för det tredje att öppenhet för invandring är en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling.

Då uppfattar jag det så att det, för det första, finns ett stöd av en majoritet i EU-nämnden för de två första, det vill säga arbetsmarknadens parter autonomi och att ingångna avtal på arbetsmarknaden ska respekteras. Det är ingen som är emot det. För det andra ska alla former av social dumpning motverkas. Det är den kontroversiella punkten. En öppenhet för invandring är en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling. För detta finns det ett stöd.

Nu ska jag vara noggrann.

Arbetsmarknadens parter autonomi och ingångna avtal på marknaden ska respekteras. Det tycker alla.

Däremot accepterar endast de rödgröna partierna och Sverigedemokraterna ståndpunkten att alla former av social dumpning ska motverkas.

Sedan är allianspartierna och de rödgröna partierna överens om att öppenhet för invandring är en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling.

Är det rätt uppfattat?

Anf. 132 SUSANNA HABY (M):

Vad jag har förstått med utgångspunkt i vad vi har diskuterat i Alliansen vill vi helt och hållet bistå regeringen i de svenska ståndpunkterna. Sedan är vi överens – precis som vår minister har sagt – om de viktiga sakerna om vår autonomi vad gäller arbetsmarknaden, vad gäller utbildning och vad gäller arbetskraftsinvandring. Det behöver ingen ifråga-

sätta. I de punkter som S, V, MP och SD läser upp avstår vi från att ha synpunkter. Vi står fast vid regeringens ståndpunkter.

2010/11:25

4 mars

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Det är det sakliga innehållet jag har försökt att återge.

Anf. 134 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag håller fast vid min tidigare ståndpunkt, vilket innebär att eftersom detta är villkorat av hur ministern sedan ska ställa sig till hela dokumentet kan jag inte ställa upp på de tre punkterna.

Om man hade sagt att ministern ska arbeta för att få in dessa punkter och därmed ta upp dem till diskussion hade det varit fullständigt rimligt att, som ordföranden redogjorde för, ställa sig bakom "ettan" och "trea". Nu kan jag inte göra det heller eftersom det är villkorat av hur regeringen ska förhålla sig till hela dokumentet. Jag står fortfarande bakom regeringens utgångsposition.

Anf. 135 CAROLINE SZYBER (KD):

Jag instämmer i det som Centern och Moderaterna har varit inne på tidigare.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Har statsrådet något att tillägga?

Anf. 137 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag måste få lite förtydliganden. Det som regeringen föreslår är att vi i diskussionen ska ta upp de punkter som föreslås, inte att vi börjar omförhandla slutsatserna.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som att den tanken är förkastad av en majoritet, beträffande punkten om social dumpning.

Anf. 139 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är något oklart här. Jag försöker prata med mina kolleger.

Det måste vara klarhet i vad ståndpunkten från EU-nämnden är dels vad gäller diskussionen, vad nämnden vill ska tas upp i diskussionen, dels vad som eventuellt ska tas upp i antagandet av rådsslutsatser. Det är två olika delar.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Det är helt klart att vi nu diskuterar rådsslutsatserna. Vi har inte kommit till riktlinjediskussionen än. Vill Marie Granlund lägga till något ytterligare?

Anf. 141 MARIE GRANLUND (S):

Vi har försökt hur länge som helst nu att hitta en kompromiss. Regeringen är helt ovillig att ta in punkterna i de svenska ståndpunkterna.

Självklart ska detta upp i riktlinjediskussionen, men det vi pratar om nu är rådets slutsatser. För att regeringen ska kunna rösta för dem säger

vi att dessa punkter ska vara med. För två av tre finns det uppenbarligen en majoritet, vilket har varit känt i säkert ett halvår.

Anf. 142 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan i anslutning till rådsslutsatserna säga samma sak som sades vid Emcomötet. Det kommer ändå inte att tillfredsställa alla punkterna. Det är regeringens ståndpunkt. Vi lyssnar på vad riksdagen ger för mandat.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Då försöker jag sammanfatta.

Det är tre punkter, och en punkt är kontroversiell, nämligen den om social dumpning.

Är det riktigt att sammanfatta enligt följande?

För att regeringen ska kunna acceptera rådets slutsatser måste punkten om att alla former av social dumpning ska motverkas ingå i den svenska ståndpunkten.

(MARIE GRANLUND (S): Och arbetsmarknaden.)

Ja, men det uppfattar jag inte som kontroversiellt. Gör ni det? Ja. Då försöker jag sammanfatta igen.

För att regeringen ska kunna acceptera rådets slutsatser måste dessa innehålla tydliga skrivningar som klargör att arbetsmarknadens parter autonomi och ingångna avtal på arbetsmarknaden respekteras och att alla former av social dumpning ska motverkas. Det är i de två punkterna som det finns en majoritet.

Har jag uppfattat detta rätt?

Anf. 144 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ja.

Anf. 145 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ja.

Anf. 146 MARIA FERM (MP):

Ja.

Anf. 147 PATRIK BJÖRCK (S):

Ja.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Det var en sammanfattning under punkt 4 a i.

Anf. 149 MARIE GRANLUND (S):

Sedan har vi också synpunkter angående invandringen. Vi önskar att det hade funnits en majoritet för det, men det finns det tyvärr inte.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Men det finns med i de stenografiska uppteckningarna.

Anf. 151 SUSANNA HABY (M):

Jag vill försäkra mig om att den reservation som Moderaterna, Centern, KD och Folkpartiet har till förmån för regeringens ståndpunkt blir fört till protokollet.

2010/11:25

4 mars

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Ja, självklart.

Då går vi till de andra punkterna under punkt 4. Vi har haft en ganska lång diskussion här. Frågan är om vi kan sammanfatta. Det gäller bidrag till Europeiska rådet – diskussionspunkten.

Anf. 153 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag uppfattar det som att vi är klara med 4 a i och vi kan börja gripa oss an de andra punkterna.

När det gäller 4 a ii anmäler vi avvikande mening. Jag tycker inte att man ska gå in och kräva sänkta arbetsgivaravgifter i den typen av dokument. När det gäller 4 a iii lyfter vi vår gamla avvikande mening, den som vi hade i den tidigare behandlingen. Den rör de riktlinjer som nu förlängs.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Bra. Som jag har uppfattat det har Socialdemokraterna inga avvikande meningar på de övriga punkterna.

Anf. 155 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Vi instämmer i den avvikande meningen som Vänsterpartiet har haft och har nu.

Anf. 156 PATRIK BJÖRCK (S):

Vi fullföljer också de tidigare avvikande meningar vi har haft, precis som Vänstern.

Anf. 157 MARIA FERM (MP):

Detsamma gäller för Miljöpartiet. Vi fullföljer också våra tidigare avvikande meningar på de olika punkterna.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Då uppfattar jag det så här under de andra punkterna. Punkt 4 är en diskussionspunkt. Där finns det ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Under det som kallas 4 a ii, om den gemensamma sysselsättningsrapporten, finns det stöd för regeringens position.

Under 4 a iii om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik finns det också stöd för regeringens position. Där finns då de avvikande meningar som har redovisats här.

Därmed är punkt 4 avslutad.

Vi går vidare till punkt d, Förberedelser inför det sociala treparts-mötet. Det är en informationspunkt.

Anf. 159 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Under den här punkten väntas det ungerska ordförandeskapet informera rådet om förberedelserna inför trepartsmötet som hålls i anslutning. Det består av Europafacket, arbetsgivarna, ordförandeskapet och kommissionen. Det kommer inte att bli någon diskussion på den punkten över huvud taget. Det är mer en informationspunkt. Jag tycker att det är viktigt att man har de här trepartsmötena och att man lyssnar på de sociala parterna i Europa.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer till punkt 5, Fortsatt utveckling av ett elektroniskt system för informationsutbyte. Det är en beslutsfråga. Jag frågar lite fräckt om vi kan gå direkt på beslut. Det är en mer teknisk fråga.

Anf. 161 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Just på den punkten har Sverigedemokraterna avvikande mening, med anledning av att vi är skeptiska till IMI i sig.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns majoritet för regeringens position beträffande punkt 5.

Vi kommer till Övriga frågor, punkterna 9 a, c och e. Vill statsrådet säga någonting om dessa övriga punkter?

Anf. 163 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Om det inte finns några frågor är det inget jag behöver tillägga.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi lägga dessa övriga punkter till handlingarna.

Vi tackar Hillevi Engström för detta och önskar trevlig helg.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 6 december 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 7 mars 2011

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Mycket välkommen! Jag beklagar att vi ligger efter i tidsschemat. Det blev en längre diskussion om arbetsmarknadsfrågor och social dumpning.

Jag frågar kanslichefen om det finns några A-punkter. Jag frågar nämnden om det finns några A-punkter som ni vill diskutera eller har synpunkter på. När så inte är fallet lägger vi dem till handlingarna.

Det finns en återrapport från ett möte i rådet den 6 december. Vill statsrådet Ulf KristerSSon säga någonting om återrapporten?

Anf. 166 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Jag kan mycket kort bara säga, egentligen bara för att vinna tid, att jag har börjat lära mig det som ni har vetat rätt länge, och det är att det är en betydande fluffighet i de här frågorna i EU-prosan. Det är lika bra att säga som det är. Sakta men säkert börjar man inse ungefär vilken fluffighet som har någon saklig betydelse och vilken som inte har det.

Jag skulle vilja säga att kontentan över huvud taget i de här frågorna, inklusive i praktiken den samlade rådsrapporteringen, är att i allt väsentligt återkommer alla till betydelsen av nationell kompetens och avsaknad av EU-kompetens. I allt väsentligt delar de flesta också uppfattningen att det finns betydande lärdomar att dra av varandra. Sedan görs det då och då försök att peka på övergripande eller gemensamma initiativ. Men i huvudsak tycker jag att bortom allt det fluffiga i texten ligger en betydande enighet om att detta är nationella kompetensfrågor.

Det hände ingenting av substans på plats som jag tycker är angeläget att nämna i övrigt i återrapporteringen på de punkterna.

Anf. 167 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går över till punkt 4 b, och det är Maria Larsson i Ulf KristerSSons förklädning som talar nu. Socialutskottet informerades den 10 februari, och socialförsäkringsutskottet informerades den 3 mars. Det är en beslutsfråga. Vi börjar med plattformen.

Anf. 168 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Det här är alltså förberedelser inför vårt toppmöte i de delar av EU 2020-strategin som rör social- och sysselsättningspolitiken. Det är råds-slutsatser om plattform mot fattigdom och social utestängning som KSS, kommittén för social trygghet, presenterade i december. Den kommer att antas. Den är, som ni vet, ett av de sju flaggskeppsinitiativen. Den har diskuterats här förut. Det är inga egentliga väsentliga förändringar. Det

finns en uppmaning till kommissionen att utveckla initiativen till exempel vad gäller barnfattigdom och ett meddelande som analyserar de nationella strategierna för aktiv inkludering. Vad detta betyder i klartext är lite oklart.

Vi har inga problem med skrivningarna. Vi tycker att många skrivningar är ganska otydliga, men vi ser inga dramatiska problem.

Plattformen har diskuterats i kommittén för social trygghet också, som presenterar ett yttrande som ska antas av själva rådet. Där kan man säga att huvudbudskapet är vikten av en politik för sysselsättning och utbildning för att minska fattigdomsriskerna.

Anf. 169 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens position under 4 b.

Vi går till 4 c, Bedömning av Europa 2020-strategins sociala dimension. Det är en besluts punkt.

Anf. 170 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Som vanligt tror jag att vi blandar ihop saker. Vi har nog nämnt det också i allt väsentligt. Jag tror att jag nämnde den, för de är så snarlika i formuleringarna. Det är alltså själva rapporten. Det är kommitténs rapport om den sociala dimensionen och den som går till vårt möte. Det är den som framhåller vikten av en sammanhållen politik för sysselsättning och utbildning för att minska fattigdomen. Egentligen nämnde jag det fast på fel punkt.

Anf. 171 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! En av punkterna i sammanfattningen, och även i rapporten, berör pensionsfrågan. Det står att den faktiska pensionsåldern ska höjas bland annat genom strängare regler för förtidspension. Detta kan man tycka är ett litet ingrepp i medlemslänternas möjligheter att utforma sitt eget pensionssystem. Kommer ministern på något sätt att ta upp den här frågan och markera, precis som ministern har gjort i andra sammanhang på ett förtjänstfullt sätt, att pensioner bestämmer vi gärna om själva?

Anf. 172 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Pensionsfrågorna har ett helt separat avsnitt på det här mötet, och där är vår position precis det som du efterlyser. Dyker diskussionen upp även där kommer jag att ta upp samma sak.

Anf. 173 Statssekreterare ANNA PETTERSON WESTERBERG:

Man ska hålla isär förtida uttag av ålderspension och förtidspensionssystemet. Det står "early retirement schemes" i de engelska texterna, och det är egentligen delpensionssystemen, som vi har avskaffat i Sverige sedan lång tid tillbaka. Här gäller det att hålla tungan rätt i mun.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position i den här redovisade frågan.

Anf. 175 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Detta är, utan att ringakta andra punkter, kanske huvudpunkten i den diskussion som jag kommer att delta i. Kommissionen har presenterat de preliminära resultaten från öppna konsultationer efter grönboken, och kommissionen ska närmare redovisa de resultaten.

Det här är väldigt generella saker. Man har fått in 1 700 svar på grönboken. Det är för oss nästan omöjligt att se att man har gjort någon speciell avvägning mellan olika respondenter, mellan olika nationella svar eller åtminstone offentliga svar. Det framgår inte vad enskilda medlemsstater tycker om de olika frågorna. Det gör det svårt att behandla de här sakerna.

Den fråga som kommer att behandlas handlar om hur Epsco genom en fördjupning av rådande ramverk för samarbete kring pensionerna kan stödja varandra i en gemensam strävan efter mer hållbara pensionssystem, det vill säga att den faktiska pensionsåldern bör öka generellt över Europa inom ramen för den väsentliga detaljen att var och en ytterst ändå beslutar om detta i varje land men att det är ett gemensamt problem.

Vi kommer att vidhålla två ståndpunkter. Detta är och förblir nationella frågeställningar. Men vi delar oron för en generell bild i Europa över bristfälliga pensionssystem, om än under pågående reformering och att i många länder måste människor arbeta längre och mer, och incitamenten måste vara rustade på ett sådant sätt att det gynnas i pensionssystemet. Vi tycker att det här är en lämplig fråga för tanke- och åsiktsutbyte, eftersom många länder sitter i samma situation och har pågående reformarbete, och att vi generöst delar med oss av vunna erfarenheter.

Jag kan möjligen nämna två saker som vi tycker att vi bör påpeka speciellt. Det första är en arbetsmarknad som är anpassad också för äldre arbetskraft. Vi har väsentligt högre genomsnittlig ålder för att stanna kvar i arbetskraften än många andra länder. Tittar vi på äldre arbetskraft ligger vi på en markant större andel äldre kvar i arbetskraften än EU-snittet. Vi pratar om från en av tre till två av tre i Sverige.

Den andra frågan av speciellt intresse för Sverige är jämställdhetsaspekter, att det är minst lika viktigt att kvinnor stannar kvar i arbetskraften och att kvinnors individuella pensioner är lika viktiga som mäns individuella pensioner. Det kommer vi att understryka.

Anf. 176 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Tack, ministern, för redogörelsen! Jag tillstyrker så klart alla ståndpunkter, men jag vill särskilt understryka en av de första som handlar om att man måste fortsätta att markera att det här är en nationell angelägenhet även om diskussion och erfarenhetsutbyte bör få finnas. EU har tyvärr de bristerna att man inte har en gramma på makten, vilket gör att sådant som i dag är en diskussion helt plötsligt efter något år tenderar att bli konkreta och fasta förslag som påverkar det som är nationell beslutskompetens. Jag vill därför understryka vikten av den, så att ministern känner att han har stöd för ståndpunkten men också att man inte tappar bort detta.

Under fem år i EU-nämnden har man sett en del saker som ministrar inledningsvis sade var en diskussionspunkt som helt plötsligt två år senare visade sig vara konkreta förslag om äpplen på bordet i skolmatsalar och sådana saker.

Jag vill bara understryka det och hålla med i övrigt.

Anf. 177 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det finns väl två huvudmetoder för att höja den reala pensionsåldern. Det ena är att höja pensionsåldern. Det andra är att låta folk arbeta så länge de orkar. Det är viktigt att tyngdpunkten ligger på det senare. Många människor orkar inte. De slits ut av sitt yrkesliv så att de inte kan arbeta fram till pensionsåldern. Man ska undvika att peka finger åt länder och säga åt dem att höja sin pensionsålder.

Jag kan inte låta bli att nämna att om man vill ha ett pensionssystem som är lika bra för kvinnor skulle man ha tänkt på det innan man gjorde om det svenska pensionssystemet som man gjorde.

Anf. 178 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Utan att föra in den nationella pensionsdebatten kan jag kort säga att höjd pensionsålder är i olika länder en fråga om olika saker. Det är i en del länder fråga om att höja mycket lagstadgade, exakta, gränser, och då är det deras tradition. I andra länder handlar det egentligen bara om att i reformarbetet få incitament som tydliggör att mer arbete leder till bättre pensioner. I nästan alla länder, inklusive Sverige, är det dessutom fråga om att se till att människor som i dag inte ens når upp till det som är en begynnande pensionsålder kan vara kvar längre än de är i dag. Alla dessa tre saker är alltså relevanta om än i olika omfattning i olika länder.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Då kommer vi till Övriga frågor, punkten d. Har statsrådet någonting att säga under den punkten?

Anf. 180 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Nej, jag har inga ytterligare kommentarer.

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och tackar statsrådet för närvaron.

Innehållsförteckning

2010/11:25

4 mars

1 § Konkurrenskraft (industri)	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	2
Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V)	2
Anf. 8 KENT EKEROTH (SD)	3
Anf. 9 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	3
Anf. 12 JONAS SJÖSTEDT (V)	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 14 HANS ROTHENBERG (M)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 MARIA FERM (MP)	4
Anf. 17 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	4
Anf. 18 Departementssekreterare MATTIS LOBERG	4
Anf. 19 JONAS SJÖSTEDT (V)	5
Anf. 20 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	5
Anf. 21 CARINA OHLSSON (S)	5
Anf. 22 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	5
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 24 Statssekreterare CATHARINA HÅKANSSON BOMAN	5
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	5
2 § Konkurrenskraft (forskning)	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 27 Statssekreterare PETER HONETH	6
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 29 Statssekreterare PETER HONETH	6
Anf. 30 JONAS SJÖSTEDT (V)	6
Anf. 31 KENT EKEROTH (SD)	7
Anf. 32 Statssekreterare PETER HONETH	7
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 34 Statssekreterare PETER HONETH	7
Anf. 35 KENT EKEROTH (SD)	7
Anf. 36 Statssekreterare PETER HONETH	8
Anf. 37 JONAS SJÖSTEDT (V)	8
Anf. 38 Statssekreterare PETER HONETH	8

Anf. 39	ORDFÖRANDEN	8
Anf. 40	Statssekreterare PETER HONETH.....	8
Anf. 41	ORDFÖRANDEN	8
Anf. 42	Statssekreterare PETER HONETH.....	8
Anf. 43	ORDFÖRANDEN	9
Anf. 44	THOMAS STRAND (S).....	9
Anf. 45	Statssekreterare PETER HONETH.....	9
Anf. 46	ORDFÖRANDEN	9
Anf. 47	Statssekreterare PETER HONETH.....	9
Anf. 48	JONAS SJÖSTEDT (V).....	10
Anf. 49	Ämnessakkunnige DAN ANDRÉE	10
Anf. 50	Statssekreterare PETER HONETH.....	10
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	10
3 §	Konkurrenskraft (inre marknad)	11
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	11
Anf. 53	Statssekreterare GUNNAR OOM	11
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	11
Anf. 55	Statssekreterare GUNNAR OOM	11
Anf. 56	JONAS SJÖSTEDT (V).....	12
Anf. 57	MARIE GRANLUND (S).....	13
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 59	KENT EKEROTH (SD).....	13
Anf. 60	Statssekreterare GUNNAR OOM	13
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 62	Statssekreterare GUNNAR OOM	14
Anf. 63	JONAS SJÖSTEDT (V).....	15
Anf. 64	MARIE GRANLUND (S).....	15
Anf. 65	KENT EKEROTH (SD).....	15
Anf. 66	MARIA FERM (MP).....	15
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 68	Statssekreterare GUNNAR OOM	16
Anf. 69	ANTI AVSAN (M).....	16
Anf. 70	Statssekreterare GUNNAR OOM	16
Anf. 71	Kanslirådet JENS WIESLANDER	16
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	17
4 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (jämförbarhet).....	18
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 75	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	18
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 77	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	18
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 79	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	19
Anf. 80	JONAS SJÖSTEDT (V).....	19
Anf. 81	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	20
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 83	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	20
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	20

konsumtfrågor (arbetsmarknad)..... 21

4 mars

Anf. 85 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 86 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	21
Anf. 87 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 88 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	21
Anf. 89 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 90 PATRIK BJÖRCK (S)	24
Anf. 91 JONAS SJÖSTEDT (V).....	25
Anf. 92 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	26
Anf. 93 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON.....	26
Anf. 94 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	27
Anf. 95 MARIE GRANLUND (S).....	27
Anf. 96 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	27
Anf. 97 PATRIK BJÖRCK (S)	28
Anf. 98 JONAS SJÖSTEDT (V).....	28
Anf. 99 MARIA PLASS (M)	28
Anf. 100 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	29
Anf. 101 MARIE GRANLUND (S).....	29
Anf. 102 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	29
Anf. 103 MARIE GRANLUND (S).....	30
Anf. 104 SUSANNA HABY (M).....	30
Anf. 105 PATRIK BJÖRCK (S)	30
Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V).....	30
Anf. 107 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	31
Anf. 108 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	31
Anf. 109 JONAS SJÖSTEDT (V).....	31
Anf. 110 ORDFÖRANDEN.....	31
Anf. 111 MARIE GRANLUND (S).....	31
Anf. 112 FREDRICK FEDERLEY (C).....	32
Anf. 113 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	32
Anf. 114 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 115 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 116 MARIE GRANLUND (S).....	32
Anf. 117 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	33
Anf. 118 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 119 JONAS SJÖSTEDT (V).....	33
Anf. 120 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 121 MARIE GRANLUND (S).....	33
Anf. 122 ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 123 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	34
Anf. 124 MARIE GRANLUND (S).....	34

Anf. 125	JONAS SJÖSTEDT (V)	34
Anf. 126	PATRIK BJÖRCK (S)	35
Anf. 127	FREDRICK FEDERLEY (C)	35
Anf. 128	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 129	BO BERNHARDSSON (S)	35
Anf. 130	JONAS SJÖSTEDT (V)	36
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 132	SUSANNA HABY (M)	36
Anf. 133	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 134	FREDRICK FEDERLEY (C)	37
Anf. 135	CAROLINE SZYBER (KD)	37
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 137	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	37
Anf. 138	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 139	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	37
Anf. 140	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 141	MARIE GRANLUND (S)	37
Anf. 142	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	38
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 144	JONAS SJÖSTEDT (V)	38
Anf. 145	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	38
Anf. 146	MARIA FERM (MP)	38
Anf. 147	PATRIK BJÖRCK (S)	38
Anf. 148	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 149	MARIE GRANLUND (S)	38
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 151	SUSANNA HABY (M)	39
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 153	JONAS SJÖSTEDT (V)	39
Anf. 154	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 155	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	39
Anf. 156	PATRIK BJÖRCK (S)	39
Anf. 157	MARIA FERM (MP)	39
Anf. 158	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 159	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	40
Anf. 160	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 161	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	40
Anf. 162	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 163	Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	40
Anf. 164	ORDFÖRANDEN	40
6 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring)	41
Anf. 165	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 166	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	41
Anf. 167	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 168	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	41

Anf. 169	ORDFÖRANDEN.....	42	2010/11:25
Anf. 170	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	42	4 mars
Anf. 171	JONAS SJÖSTEDT (V).....	42	
Anf. 172	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	42	
Anf. 173	Statssekreterare ANNA PETTERSON WESTERBERG	42	
Anf. 174	ORDFÖRANDEN.....	42	
Anf. 175	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	43	
Anf. 176	FREDRICK FEDERLEY (C).....	43	
Anf. 177	JONAS SJÖSTEDT (V).....	44	
Anf. 178	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	44	
Anf. 179	ORDFÖRANDEN.....	44	
Anf. 180	Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	44	
Anf. 181	ORDFÖRANDEN.....	44	